ҒЎЗА ЯХШИ РИВОЖЛАНСИН

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 110 (3338). | Сешанба, 7 июнь 1966 йил. | Баҳоси 2 тийин.

Ҳурмат тахтаси

Давлатга пилла сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажарганликлари учун область «ҲУРМАТ ТАХТАСИ»га ёзиладилар:

Оққўрғон районидаги **Карл Маркс номли** колхоз (раиси **Я. Д. Югай**, партия ташкилотининг секретари **А. Жангабоев**, агротехниги **А. Ёрқинбоев** ўртоқлар).

Шу райондаги **«Победа»** колхози (раиси Н. И. Пак, партия ташкилотининг секретари **Ан-ман-Хо**, агротехниги **Э. Елибоев** ўртоқлар).

Шу райондаги **«Заря коммунизма»** колхози (раиси **В. А. Хан**, партия ташкилотининг секретари Қ. Пересеев, агротехниги **Р. Кан** ўртоқлар).

ҲОСИЛ ОШАДИ

Бригадамиз аъзоларининг бу йилги режаси янада катта. Гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» етиштирмоқчимиз.

Ваъдамизга яраша меҳнат қиламиз. Пахтакорларимиз ҳар бир кундан самарали фойдаланишга ҳаракат қилишяпти. Уларнинг диққат эътибори гектарларда кўчатларнинг белгиланган қалинликда бўлишига қаратилган. Ўтган йили бизда ҳар бир гектар ерда ўртача 80 минг тупдан кўчат бўлган эди. Бу йил эса кўчатимиз камида 90 минг бўлади. Механизатор звено бошлиқларимиз чигитни қисқа вақтда уюшқоқлик билан экишди. Барака уруғи яхши ҳайдалиб текисланган ерларга ташланди. Натижада асосий майдонларимизда уруғ бир текисда униш урди. Яганалаш ҳам тез тамом бўлди. Бу эса ўсимликнинг барвақт ривож олишига имкон берди. Кун сайин қулф уриб ўсаётган ғўзаларимиз ҳозир шоналай деб қолди.

КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми биз деҳқонлар учун янгидан-янги истиқбол сари кенг йўл очиб берди. Пленумнинг «Дон ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан муттасил мўл ҳосил олмоқ учун ерларни мелиорациялашни кенг ривожлантириш тўғрисида»ги қарори ҳаммамизни беҳад руҳлантириб юборди. Дарҳақиқат мелиорациялашда гап кўп. Ернинг қарови қанча яхшиланса, деҳқончилик маданияти қанча юксалтирилса, пахтанинг ҳам, бошқа экинларнинг ҳам ҳосили шунча баракали бўлади.

Бригадамиз деҳқонлари май Пленуми қарорларини ҳаётга татбиқ этишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқ учун бундан буён янада ғайрат-шижоат кўрсатиб меҳнат қиладилар, ишнинг кўзини билиб, бутун куч ва эътиборларини ҳосилдорликни оширишга қаратадилар.

М. ТУЗЕЛБОЕВ,
Янгийўл районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозининг бригада бошлиғи.

ҚИРҚ ЦЕНТНЕР УЧУН

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тўхтахон Абдуллаева бошлиқ бригада деҳқонлари Оржоникидзе районидаги «Правда» колхозида ғўзани намунали парвариш қилишда бошқаларга алоҳида ўрнак кўрсатишаяпти. Гектар бошига кам деганда 40 центнердан «оқ олтин» етиштиришга бел боғлаган бу пахтакорлар ғўзанинг дастлабки парваришини муваффақиятли тугалламоқдалар.

— Бригадамиз аъзолари, — дейди Тўхтахон Абдуллаева,— партиямизнинг тарихий XXIII съезди қарорлари ва Директиваларидан руҳланиб, бу йил ҳосилдорликни камида беш центнерга ошириш юзасидан ўз зиммаларига социалистик мажбурият олдилар. Шунинг учун ҳам ҳозирданоқ ҳар туп ғўзада мўлжалдагидан кўпроқ ҳосил тўплаш чораларини кўришаяпти.

Д. ЎРИНБОСАРОВ.

БИНОКОР БУРЧИ

БИНОКОР! У бунёдкор, янгилик яратувчи, олижаноб касб ва ҳунар эгасидир. Уларнинг олтин қўллари билан чўлу-биёбонлар боғу бўстонга айланади. Бутун-бутун шаҳар ва посёлкалар, кварталлар, ҳашаматли бинолар қад кўтаради. Улар меҳнати туфайли Ватанимиз қиёфаси гўзаллашаяпти, кўрки ошмоқда. Улар фаровонлигимизнинг ошиши, турмушимизнинг яхшиланишида жуда катта роль ўйнаяптилар. Бинокорлар зиммасига эндиликда янада масъулиятли ва шарафли вазифа тушди: Зилзиладан зарар кўрган Тошкентни қайта тиклаш, уни янада кўркамлаштириш, кўплаб уй-жой биноларн қуриш — бинокорнинг муқаддас бурчидир.

Шу кунларда республикамизнинггина эмас, балки бутун мамлакат, барча халқлар, жаҳондаги дўст биродарларимизнинг кўзи Тошкентга, ажойиб фазилатли бинокорларимизга қаратилган. Улар курувчиларнинг табиий офат оқибатларини бартараф этиш, республика пойтахтини илгаригига қараганда янада кўркам ва гўзал қилиб қайта тиклаш юзасидан қаҳрамонларча олиб бораётган яратувчилик ишларини эътибор билан кузатмоқда.

Бу йил Тошкентда уй-жой қурилиши мисли кўрилмаган даражада амалга оширилади. Илгари 350 минг квадрат метр уй-жой бинолари қурилиши назарда тутилган бўлса, эндиликда унинг ҳажми икки баравардан ҳам ортиқроқ қилиб белгиланди. 800 минг квадрат метрдан зиёд уй-жой фойдаланишга топширилиши лозим. Бундан ташқари, жуда кўп турли-туман маданий-маиший объектлар — мактаблар, поликлиника ва касалхоналар, савдо ва умумий овқатланиш корхоналари, маиший-хизмат кўрсатиш муассасалари, томошахоналар, газ, водопровод, канализация тармоқлари қурилади. Беш йиллик давомида бу ерда қуриладиган уйларнинг умумий сатҳи беш миллион квадрат метрга яқин бўлади.

Шуниси қувончлики, бундай катта ҳажмдаги қурилиш кўламини амалга оширишда бутун мамлакат ёрдам қўлини чўзмоқда. Барча қардош республикалардан келган бинокорлар ўзларининг тошкентлик ҳамкасабалари билан ёнма-ён, елкама-елка туриб меҳнат қилишга отландилар. Уларнинг деярлик ҳаммаси ажратиб берилган майдонларда қурилиш ишларини бошлаб юбордилар. Чилонзор массивида улар қўли билан бирнеча кўп қаватли уйлар қад кўтарабошлади. Сергели йўлдош шаҳри ҳам асосан қардошларимиз меҳнати, ақлзаковати, билак кучи билан оламга келмоқда. Фақатгина москвалик қурувчилар 200 минг квадрат метр уй-жой қуришади. Ленинград ва киевлик, ҳамма қардош республикалардан келган бинокорлар уйлар қуришни бошлаб юборишди. Улар ўз маблағ ва материаллари билан Тошкентда жами 1 миллион квадрат метрдан ортиқ, шундан 1966 йилнинг ўзида 300 минг квадрат метрга яқин ҳажмда уйлар қуришади, бутун-бутун кварталлар яратишади.

Бундай катта ҳажмдаги қурилиш ишларининг муваффақиятли амалга оширилиши кўп жиҳатдан жойларда меҳнатнинг, моддий-техника таъминотининг ташкил этилишига ҳам боғлиқ. Қурилишни ишнинг кўзини билган ҳолда йўлга қўйиш керак. Ҳар бир бинонинг ўз вақтида фойдаланишга топширилишини, сифатли қурилишини таъминлаш лозим. Бунга эришмоқ учун аввало илғор усуллар, прогрессив технологияни қўллаш, қурилиш пешқадамларининг тажрибаларини кенг ёйиш, бинокорларнинг малакасини муттасил орттириб бориш зарур.

Ҳозирнинг ўзидаёқ бу соҳада қатор тадбирлар амалга оширилди. Аксарият бинокорлик ташкилотлари коллективлари туну-кун ишлашяпти. Меҳнат уч сменада ташкил этилган. Қурилишнинг бундай узлуксиз олиб борилиши, шубҳасиз, объектларни ишга тушириш муддатларини қисқартиради. Лекин қурилиш сифати устидан назоратни кучайтириш лозим. Айни вақтда қурилиш ишларини комплекс олиб борувчи бригадалар сонини кўпайтириш, қурувчиларнинг тез ва соз, унумли ва сифатли ишлаши учун зарур бўлган барча шароитларни яратиб бериш даркор. Меҳнатда касбдошларига ўрнак бўлаётган бинокорларни моддий ва маънавий жиҳатдан ҳар томонлама рағбатлантириш, ишга ҳақ тўлашнинг прогрессив аккорд системасини кенг қўллаш, ҳар бир бинокорнинг ўз меҳнати салмоғи ва сифатидан моддий манфаатдорлигини ошириш лозим.

Янгидан қуриладиган массивлар, кварталлар ва уй-жой биноларини пухта лойиҳалашда гап кўп. Ҳар бир объектнинг чидамли, сифатли ва кўркам бўлиши аввало лойиҳага боғлиқ. Ҳозирги вақтда Тошкентни қайта тиклаш юзасидан лойиҳа-смета ҳужжатларини тайёрлаётган барча лойиҳалаш ташкилотлари шунга катта эътибор беришлари керак. Лойиҳалар тузишда фан ва техниканинг энг сўнгги ютуқларини, республикамиз пойтахтининг иқлим ва тупроқ шароитларини тўла ҳисобга олишлари, барча биноларнинг зилзилага чидамли бўлишини назарда тутишлари керак.

Тошкент бинокорлари ихтиёрига берилган замонавий асбоб-ускуналар тобора кўпаймоқда. Бутун мамлакат янги-янги қурилиш механизмлари билан ёрдам бераётир.

Қурилиш индустрияси базасини йириклаштириш соҳасида белгиланган катта ҳажмдаги ишларни жадал амалга ошириш зарур. Шаҳардаги уйсозлик комбинатлари қувватини шу йилнинг охиригача 500 минг квадрат-метрга етказиш, йилига 210—220 квадрат-метр уй тайёрловчи янги уйсозлик заводи, пардозлаш ва керамика плиталари ишлаб чиқарувчи цех, кондиционер ва лифтлар тайёрлайдиган заводлар қурилишини тезлаштириш керак. Ҳамма ерда мавжуд бинокорлик материаллари саноати ва қурилиш индустрияси корхоналари қувватидан тўла фойдаланиш, барча бинокорлик материалларининг сифатли бўлишини таъминлаш талаб этилади.

ТИНЧЛИК шаҳри, нон шаҳри сифатида бутун жаҳонга донг таратган Тошкент эндиликда МАРДЛИК шаҳрига, мамлакатимиз барча халқларининг БУЮК ДЎСТЛИГИ шаҳрига айланди. Ҳеч шубҳа йўқки, бинокорларимиз Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг, барча иттифоқдош республикалар меҳнаткашларининг саҳий ёрдамига таяниб, ҳамма резервларни ишга солиб Тошкентни яқин йиллар ичида тиклабгина қолмай, балки янада кўркам, обод ва мустаҳкам замонавий шаҳар барпо этадилар.

Улкан ва масъулиятли, муқаддас ва шарафли бурчни бажаришда бинокорларимизга катта муваффақиятлар тилаймиз.

ЮҚОРИ Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» колхозининг деҳқонлари луб экинларини суғоришга киришиб кетдилар. Бу ишда, айниқса, уста сувчи Қорабек Пўлатов бошқаларга алоҳида ўрнак кўрсатмоқда. У ҳар куни нормани бир ярим ҳисса орттириб бажаряпти. Суратда: ўртоқ Қ. Пўлатов.
Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси)

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигида Чехословакия Коммунистик партияси XIII съездининг ишида қатнашган КПСС делегацияси 5 июнда Прагадан Москвага қайтиб келди. Делегация составида КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ П. Е. Шелест, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзолигига кандидат, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ П. М. Машеров ва бошқалар бор эди.

(ТАСС).

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ УЛАН БАТОРГА ЖЎНАБ КЕТДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ А. Н. Шелепин бошчилигида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг делегацияси Монголия халқ революцион партияси Марказий Комитетининг таклифига биноан, Монголия халқ революцион партиясининг XV съездида қатнашмоқ учун 5 июнда Москвадан Улан Баторга жўнаб кетди. (ТАСС).

* * *

УЛАН-БАТОР, 6 июнь. (ТАСС). Монголия халқ революцион партияси Марказий Комитетининг таклифига биноан, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси КПСС Марказий Комитетининг секретари А. Н. Шелепин бошчилигидаги КПСС делегацияси Монголия халқ революцион партиясининг XV съездида қатнашиш учун бугун Улан-Баторга келди.

ТУХУМ ТАЙЁРЛАШ ЙИЛЛИК ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

«Ўзбекбирлашув» системасидаги тайёрлов ташкилотлари ўз ишларида катта муваффақиятга эришдилар. Республикада тухум тайёрлаш йиллик плани муддатидан олдин бажарилди. 116 миллион 246 минг дона тухум харид қилинди.

Самарқанд область матлубот союзининг органлари тухум тайёрлашни айниқса яхши ўтказдилар. Улар 20 миллион донадан кўпроқ тухум харид қилиб, планни 120 процент бажардилар. Андижон, Қашқадарё, Хоразм ва республикадаги бошқа областларнинг кооператорлари ҳам топширикни анча ошириб адо этдилар.

Тухум тайёрлаш давом этмоқда. (ЎзТАГ).

САЙЛОВЧИЛАРНИНГ Д. Ф. УСТИНОВ БИЛАН УЧРАШУВИ

ИЖЕВСК, 4 июнь. (ТАСС мухбири). Бугун бу ерда Ленин сайлов округи сайловчиларининг СССР Олий Совети депутатлигига номзод Д. Ф. Устинов билан учрашуви бўлди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Д. Ф. Устинов шу округдан Миллатлар Совети депутатлигига овозга қўйилади.

Шу ерда ҳозир бўлган кишилар томонидан самимий кутиб олинган Д. Ф. Устинов нутқ сўзлади.

ЯНГИ ТОШКЕНТНИ ТЕЗ ВА СОЗ ҚУРАЙЛИК

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИДАН

Ленинча халқлар дўстлигининг қудратли кучини яна бир марта намойиш қилаётган Тошкент шу кунларда қаҳрамон шаҳар сифатида машҳур бўлиб кетди. Ўзбекистон пойтахти аҳолиси ўз бошига тушган табиий офат оқибатларини тугатишда юксак уюшқоқлик ва интизом, ҳақиқий меҳнат қаҳрамонлиги намунасини кўрсатмоқда. Бошига фалокат тушган Тошкентга бутун мамлакат ёрдамга келди. Совет ҳукумати тиклаш ишлари ва янги Тошкентни барпо этиш учун катта маблағ ва моддий-техника ресурсларини ажратди. Партия ва ҳукуматимизнинг, барча қардош иттифоқчи республикалар, мамлакатнинг министрликлари ва давлат муассасалари, кенг жамоатчиликнинг кўрсатаётган ёрдами қисқа муддатларда зилзила оқибатларини тугатишгина эмас, балки янги, чиройли мустаҳкам ва обод шаҳарни қуриб олиш имконини ҳам беради.

Шаҳарнинг партия, совет ва хўжалик ташкилотлари 26 апрелдан бери ўтган вақт ичида КПСС Марказий Комитети ва Иттифоқ ҳукумати, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Республика Министрлар Совети ёрдамларида зилзила оқибатларини тугатиш юзасидан анчагина ишларни амалга оширдилар. Лекин шунга қарамай, вужудга келган вазият яна кўпроқ ишлашни талаб қилади. Шунинг учун ҳам зилзила оқибатларини тугатиш билан боғлиқ бўлган ишларни кучайтириш масаласи Тошкент шаҳар партия комитети Пленумида муҳокама қилинди.

Шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **С. Р. Расулов** шу масала юзасидан ахборот берди. Тошкентликлар мураккаб вазиятда сабот-матонат намунасини кўрсатиб, барча корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг нормал ишлашини таъминладилар, деб таъкидлайди нотиқ. Табиий офатга қарамай шаҳар саноати ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш беш ойлик планини муддатидан илгари 28 майда бажарди.

6 июнгача 14 минг 566 оила кўчирилди, шундан 3093 оила янги уйларга жойлаштирилди. Минглаб оилалар турли муассасалар биноларига, студентлар ётоқхоналарига жойлаштирилди. Тошкентликларнинг бир қисми бошқа шаҳарларга кўчиб кетди, анчагина оилага шахсий уй-жой қуриш учун участка ажратиб берилди. Бир қисм оилалар эса қариндош — уруғлари ва танишларининг уйларига зичлаштирилган тартибда жойлаштирилди. Лекин шунга қарамай ҳали кўпгина оилалар палаткаларда яшаб турибди. Уларни тезроқ бошпана билан таъминлаш лозим. «Ташсельмаш», «Ўзбексельмаш», «Ташкенткабель» заводларининг партия ташкилотлари, Тошкент темир йўли корхоналарининг коллективлари зилзиладан зарар кўрган оилаларни жойлаштириш, шикастланган бинолар ва иншоотларни ремонт қилиш ҳамда тиклаш ишларини яхши ташкил этганлар.

Пойтахтнинг Октябрь район меҳнаткашлари бошлаган ватанпарварлик ташаббуси кенг қулоч ёймоқда. Район аҳолисининг мурожаатини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюроси маъқуллади, шунингдек мурожаат район партия комитетларининг бирлашган пленумлари ва меҳнаткашлар депутатлари район советларининг сессияларида муҳокама қилинди ва қўллаб-қувватланди.

Ўртоқ Расулов ва музокарада сўзга чиққан нотиқлар юқорида қайд этилган ишларга қарамай, зилзила оқибатларини тугатиш юзасидан қилинаётган ишлар суръати ҳали сустлиги ва партия ҳамда ҳукумат қўйёт-ган вазифаларга тўла жавоб бермаслигини кўрсатиб ўтишди. Бош панасиз қолган гражданларни кўчириш жуда секин амалга оширилмоқда. Шаҳар ижроия комитети шикастланган биноларни тиклаш юзасидан техника тавсиялари, ер участкалари ажратиб бериш, хусусий уй-жойларни ремонт қилиш ишлари билан боғлиқ бўлган масалаларни етарли даражада оператив ҳал қилмаётир. «Главташкентстрой» ремонт — тиклаш ишларини ҳали кенг кўламда авж олдириб юборгани йўқ.

Шаҳарнинг санитария ҳолати ҳам кишини анча ташвишга солмоқда: вайрон бўлган бинолар қолдиғини шаҳардан четга чиқариб ташлаш муносабати билан бу соҳада аҳвол анча ёмонлашган. Тозаликни назорат қилиб туришга даъват этилган ташкилотлар кўп ҳолларда зилзилагача бўлган даврга қараганда ҳам ёмон ишламоқдалар. Ахир ҳозир шаҳар санитария-эпидемиология хизмати ходимларидан ҳаркачонгидан ҳам оператив ва аниқ ишлаш талаб қилинади. Палатка шаҳарчалари, кўпгина жойларда бузилиб кетган оқар сув ариқларининг санитария ҳолатига айниқса эътибор бериш зарур.

Корхоналар ва муассасаларнинг раҳбарлари ўз коллективларида бош панасиз қолган ҳар бир кишига зийрак, чинакам инсоний муносабатда бўлишлари керак. Уй-жойларни ремонт қилиш энг муҳим проблемалардан бири. Совуқ тушгунича 40 минг квартирани ремонт қилиш зарур. Ваҳоланки, ҳозирги кунгача атиги 700 квартира ремонтдан чиқарилган холос. Бинолар ва иншоотларни бузишда жуда эҳтиёткорлик билан иш кўриш лозим. Бунда шошма-шошарлик қилиб, ремонт қилиш мумкин бўлган жойларни ҳам бузиб юборишга сира йўл қўймаслик керак.

— Олдимизда жуда кўп кечиктириб бўлмайдиган ва ниҳоятда масъулиятли ишлар турибди,— дейди ўртоқ Расулов.— Катта ҳажмдаги ишларни бажаришнинг энг биринчи шарти юксак партиявий онглилик, темир интизом ва уюшқоқликдир. Шаҳар партия комитети ва район партия комитетлари ҳар бир коммунистга, ҳар бир раҳбарга нисбатан талабчанликни ошириб, уларга топширилган иш юзасидан шахсий жавобгарликни оширишлари лозим.

Мамлакат олий органига бўладиган сайловларга саноқли кунлар қолди. Бутун мамлакат бизнинг жонажон Тошкентимиз қандай яшаб меҳнат қилаётганини кузатиб турибди. Сайлов компаниясининг муваффақияти бизнинг омма орасида олиб бораётган сиёсий тушунтириш ишларимизга, ҳар бир агитаторнинг активлигига боғлиқдир.

Октябрь район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Т. С. Содиқов** ҳозирда ўзбек халқининг ҳашар деган энг яхши традицион одати чинакам умумхалқ характерини касб этаётганини айтиб берди. Район меҳнаткашлари зилзила оқибатларини қисқа муддатларда тугатиш ишига ўз ҳиссаларини қўшишга ҳаракат қилмоқдалар. Партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Тошкентга ёрдам бериш тўғрисидаги қарорларини, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Олий Совет Президиуми ва республика министрлар советининг Мурожаатларини тушунтириш юзасидан аҳоли орасида катта ташкилотчилик ишлари олиб бормоқдалар. Район аҳолиси бош панасиз қолган оилаларни зичлаштирилган тартибда ўз бағрига олмоқда. Бош панасиз қолганларни студентлар ётоқхоналарига кўчириш, шунингдек уларни зичлаштирилган тартибда уйларга жойлаштириш, уй-жойларни ремонт қилиш — буларнинг ҳаммаси аҳволнинг енгиллаштириш имконини беради. Лекин районда тезроқ ҳал этилиши зарур бўлган «Ўз» проблемалари ҳам бор. Масалан, студентлар шаҳарчасидаги биноларнинг юқори қаватларида сув йўқ Бундай аҳволда у ерга кўчиб борган оилалар тирикчилиги қандай бўлади? Тегишли ташкилотларнинг раҳбарлари кўчириб келтирилган оилаларни сув билан таъминлаш, шаҳар чеккасида савдони тўғри ташкил этиш ҳақида кўпроқ қайғиришлари зарур.

«Тошкенткабель» заводи партия комитетининг секретари **Н. П. Павлий** шаҳарни тозалаш ва санитария ишлари билан ёмон шуғулланаётган ташкилотларни танқид қилди.

Борган сари кенг тус олаётган ремонт — тиклаш ишлари тўғрисида «Главташкентстрой» бошлиғининг ўринбосари **А. К. Қаюмов** гапириб берди.

Шаҳар комсомол комитетининг секретари **Э. А. Умаров** ўз сўзини мамлакат ёшларининг янги Тошкентни барпо этишда иштирок қилишига бағишлади.

Шаҳарда юқумли касалликларга қарши профилактика тадбирларини кўриш юзасидан соғликни сақлаш органлари кўпгина тадбирларни амалга оширмоқдалар. Республика соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари **В. М. Бойко** шу ҳақда гапирди.

Пленумда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари, зилзила оқибатларини тугатиш бўйича республика ҳукумат комиссиясининг раиси **М. М. Мусахонов** сўзга чиқди.

Пленум қатнашчилари, барча коммунистлар, шаҳарнинг барча аҳолиси номидан шикастланган биноларни тиклаш ва янги шаҳарни барпо этиш юзасидан Тошкентга кўрсатилаётган катта ёрдам учун КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва ҳукуматига, қардош республикаларнинг меҳнаткашларига чин юракдан миннатдорчилик билдирдилар.

Пленум табиий офат натижасида вужудга келган қийинчиликларни қисқа вақт ичида тугатиш учун район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари олдига мавжуд барча резервлар ва имкониятларни ишга солиш вазифасини қўйди. Июнь ойи мобайнида зилзиладан зарар кўрган оилаларнинг ҳаммасини бошпана билан таъминлаш шаҳар партия, совет ва хўжалик ташкилотларининг энг биринчи вазифаси деб уқтирилди.

Пленум шунингдек ташкилий масалаларни ҳам кўриб чиқди.

В. А. Архангельский «Правда Востока» газетаси редактори қилиб тайинланиши муносабати билан шаҳар партия комитети секретарлиги ва бюро аъзолиги вазифаларидан озод қилинди.

Пленум **Р. Н. Бобожонов**ни шаҳар партия комитети составига киритди, Тошкент шаҳар партия комитети бюросининг аъзоси ва секретари қилиб сайлади.

Пленум ишида Тошкент область партия комитетининг секретари **К. Н. Бекаев** қатнашди.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПИЛЛА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 6 ИЮНГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунда	Мавсум бошидан бери
Калинин	0,2	100,6
Бекобод	—	93,5
Оққўрғон	0,1	88,1
Янгийўл	0,2	85,8
Оржоникидзе	4,3	83,8
Бўка	0,2	79,9
Урта Чирчиқ	3,8	76,4
Юқори Чирчиқ	1,4	71,5
Область бўйича	1,4	85,4

Хоразмликлар айтгандек ғўзаларни июнь ойида икки марта комплекс парвариш қилайлик. ● *Культивация сифатли бўлсин* ● Сувчилар ишини кеча-кундуз пухта уюштирайлик. ● Ғўзаларнинг ўз вақтида озиқлантирилишига эришингиз. ● **Универсалчилар, сувчилар, даладаги ишлаётганлар учун барча шароитни яратиб берайлик!**

САЙЛОВДАН-САЙЛОВГАЧА

СОВХОЗ ЖАМОЛИ

Илгарилари бу жойлар қамишзор эди. Кишилар қариндош-уруғлариникига бориш учун бир-икки кун илгари йўл тараддудини кўришарди. Эндиликда эса, ана шу янтоқзор-у, қамишзорлар ўрнида совхознинг гўзал қишлоғи қад кўтарган.

Гап Бекободдаги 3-«Далварзин» совхози ҳақида бормоқда. Янги ерларда ташкил этилган бу совхоз кейинги икки-уч йил ичида ҳақиқатан ҳам таниб бўлмас даражада ўзгарди. Бундан илгариги сайлов даврида совхознинг атиги 3—4 бўлими электрлаштирилган бўлса, ҳозир деярлик барча бўлимларда, барча хонадонларда Ильич чироқлари порлаб турибди.

Совхозда ободончилик, халқ маорифи, аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш соҳасида анчагина ишлар қилинди. Марказдаги Свердлов номли саккиз йиллик мактаб ўрта мактабга айлантирилди. Ҳозир бу мактабда совхоз ишчиларининг 250 ўғил-қизи билим олмоқда. Мактаб ўқитувчиларининг деярлик ҳаммаси олий маълумотга эга бўлган педагоглардир.

Совхозда қишлоқ хўжалик машиналари сақланадиган катта гараж ва молхона қурилиб фойдаланишга топширилди. Кўпчилик оила янги типда қурилган уйларга кўчиб чиқди.

Қишлоқни айланар экансиз, бу ерга шаҳар тусини бериб турган сартарошхона, дорихона, саноат ва озиқ-овқат моллари билан савдо қилувчи магазинлар, ошхоналарни кўриб қувонасиз. Яқин кунлар ичида янги типда қурилган чойхона ҳам аҳоли хизматида бўлади.

Совхоз марказида қурилган касалхонада 20 дан ортиқ медицина ходимлари халқ саломатлиги йўлида жонбозлик кўрсатмоқдалар. Катта йўлларга асфальт ётқизилган. Бекободдан совхоз марказига иккита автобус қатнаб туради.

Совхоз қишлоқ хўжалиги ҳам йил сайин юксалмоқда. 40 гектардан ортиқ майдонда боғ барпо этилган. Совхоз пахтакорлари бу йил она-Ватан хазинасига 4.300 тонна «оқ олтин» топширишга бел боғлаганлар.

Совхоз ишчилари СССР Олий Совети сайловига ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўрмоқдалар.

А. ЭГАМҚУЛОВ.

ИШЧАН АГИТАТОРЛАР

Островский номидаги пионерлар саройининг коллективи СССР Олий Совети сайловларига пухта тайёргарлик кўрмоқда. Бу ерга Октябрь район 64/64-сайлов участкаси жойлашган.

Агитпункт дид билан безатилган. Деворларга сайловчилар рўйхати, СССР Олий Советига сайловлар Низоми, навбатчи агитаторлар руйхати тартиб билан осиб қўйилган.

Стол устига эса, газета, журнал, брошюралар териб қўйилган. Участка бўйича 52 агитатор ишлаб турибди. Улар сайловчилар ўртасида агитация ва пропаганда ишларини қизитиб юборганлар.

Агитаторлардан Мамажон Муҳиддинов, Иффат Раҳмонқулова, Учқун Раҳмонов ва Флора Қосимова каби ўртоқлар, айниқса, ғайрат қилишмоқда. Уларнинг ташаббуси билан талайгина тадбирлар амалга оширилди.

Сайлов участкаси территориясида жойлашган «Саноат» ва «Шўро» маҳаллаларидаги аҳоли ўртасида СССР Олий Советининг Иттифоқ Советига ҳамда Миллатлар Советига депутатликка номзодлари кўрсатилган Тошкент электромеханика заводининг илғор ишчиси С. И. Иванов, КПСС Марказий Комитети саноат бўлимининг мудири И. Д. Сербин ўртоқларнинг ҳаёт йўллари ҳақида ўтказилган суҳбатлар, айниқса, мароқли бўлди. Агитаторлар сайловчилар ўртасида Тошкентда бўлган зилзила оқибатларини тугатиш юзасидан қилинаётган ишлар ва қардош республикаларнинг ёрдамлари ҳақида ҳам қизғин суҳбатлар ўтказмоқдалар.

Агитпунктдаги ишларни яхши йўлга қўйишда бинокор-инженер Нина Волкова, тарихчи Хусайн Қодиров ва агитпункт мудири Ботир Файзиевларнинг хизмати катта бўлмоқда. Бу ерда тунги соат 10 — 11 ларгача агитаторларнинг навбатчилиги уюштирилган.

«Шўро» ва «Саноат» маҳаллалари чойхоналарида агитпунктнинг филиаллари ташкил қилинган. Бу ерларда агитаторлар ва маҳалла активлари сайловчиларнинг турли саволлари бўйича тушунтириш ишлари олиб боришмоқда.

С. БЕГИЖОНОВ.

ЖОНЛИ ВА ҚИЗИҚАРЛИ

Кеч кириб, қош қорайиши билан кўпгина колхозчилар агитпункт томон ошиқишади. Агитпунктда уларнинг хизмати учун ҳамма нарса муҳайё. Биров газета-журнал варақласа, бошқа бировлар шахмат-шашка ўйнайди. Агитатор келиб суҳбат бошлагунча ана шундай ҳордиқ чиқаришади улар.

Белгиланган вақтда ҳамма йиғилиб бўлди.

— Энди суҳбатни бошласак бўлади, — деди агитпункт мудири.

Қизғин суҳбат бошланиб кетди. Агитатор Ориф Турдибоев бу галги суҳбатида сайловчиларга 119-сайлов округидан СССР Олий Совети миллатлар Советига депутатликка номзод қилиб кўрсатилган Любовь Ли ва 626-сайлов округидан Иттифоқ Совети депутатлигига номзод — область партия комитетининг биринчи секретари М. Абдураззоқов ўртоқларнинг таржимаи ҳоли ва меҳнат фаолияти ҳақида гапириб берди. Шундан сўнг савол-жавоб бошланди.

Агитаторлар колхоз қишлоғида сайловдан-сайловгача бўлган ўзгаришлар, янги беш йилликдаги вазифалар ҳақида гапириб бердилар. Номоз Норматов, Салоҳиддин Солиев, Ғани Абдумаликов ва бошқа актив агитаторлар эса ўз иш тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

Паркент маданият уйига жойлашган сайлов участкаси ҳузуридаги агитпунктда ҳар куни ана шундай суҳбатлар бўлиб туради. Суҳбат қатнашчилари: «Коммуна» колхозининг чорвадорлари, деҳқонлари ўзларини қизиқтирган турли саволларга қониқарли жавоб оладилар.

М. ТУРСУНОВ.

ДАВЛАТ ҲОКИМИЯТИНИНГ ОЛИЙ ОРГАНИ

БУТУН МАМЛАКАТДА бўлганидек, республикамизда ҳам ҳозир СССР Олий Совети сайловларига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Давлат ҳокимиятининг олий органига бўладиган бу сайловларда халқимиз КПСС Марказий Комитетининг барча сайловчиларга Мурожаатида айтилганидек, коммунистлар билан партиясизлар блокининг муносиб номзодлари учун, партия XXIII съезди қарорларини амалга ошириш Ватанимиз куч-қудратини янада мустаҳкамлаш, халқ фаровонлигини янада кўтариш, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш учун овоз беради. КПСС XXIII съезди партиямиз сиёсий, иқтисодий, ғоявий ва ташкилий фаолиятига доир энг муҳим масалаларни кўриб чиқди, совет халқининг қаҳрамонона меҳнатига якун ясади, партиямизнинг яқин йилларга мўлжалланган сиёсий йўлини коллектив равишда ишлаб чиқди. Бўлажак сайловларда мамлакатимизнинг энг олий органига сайланадиган депутатлар — халқ хизматкорлари ана шу съезд белгилаб берган улуғвор планларни амалга оширишда шубҳасиз актив фаолият кўрсатадилар.

Янги сайловлар арафасида партиямиз етти йиллик план топшириқлари муваффақиятли адо этилганлиги ва янги беш йилликнинг биринчи йили топшириқлари муваффақиятли бажарилаётганлигини мамнуният билан қайд этди. Иқтисодий ривожланишнинг реал имкониятларига асосланиб, партия XXIII съезди 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик план Директиваларида мамлакатимизни юксалтиришнинг, халқ моддий фаровонлигини оширишнинг улкан режаларини белгилаб берди.

Эришилган муваффақиятлар ва олдимизда турган катта иқтисодий ривожланиш вазифаларини бажаришда, кишиларимизни коммунистик руҳда тарбиялашда СССР давлат ҳокимияти, иттифоқчи ва автоном республикаларнинг Олий Советлари ниҳоятда муҳим роль ўйнайди.

Коммунистик партия халқ вакиллигининг энг қулай ва демократик формаси бўлган Советлар фаолиятини такомиллаштиришга доимо катта аҳамият бериб келмоқда. Бунда партиямиз В. И. Лениннинг Советларни характерлаб «Бу ҳамма учун очиқ, ҳамма нарсани омма кўз ўнгида қиладиган, омма учун қулай бўлган, бевосита омманинг ўзидан келиб чиқадиган ҳокимият, халқ оммасини ва унинг иродасини тўғридан-тўғри ва бевосита ифода қиладиган органдир» деб айтган доно кўрсатмаларига амал қилаётир.

Бизнинг Совет социалистик тузумимиз, коммунизм сари бораётган турмушимиз буюк доҳийнинг юқоридаги сўзларининг нақадар ҳаққоний эканлигини тасдиқлаб турибди. Социалистик тузум давлатни бошқаришда халқ оммасини тўла ҳуқуқда қатнашишини амалда таъминламоқда. Мамлакатимиз меҳнаткашларидан 2 миллиондан ортиқ киши иттифоқчи ва автоном республикалар Олий Советларининг ҳамда меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг депутатлари эканлигининг ўзи бизда халқ ҳокимияти амалда чинакам жорий қилинганлигини тасдиқлаб турибди. Бунинг устига 20 миллиондан зиёд активистлар ҳокимиятнинг маҳаллий органлари ишига яқиндан ёрдам бермоқдалар.

СССР Олий Совети мамлакатимиз давлат ҳокимиятининг олий органи ҳисобланади. Бу мамлакатимизда давлат ҳокимиятини бутун тўлалигича амалга оширади, кўпмиллатли совет халқининг суверенитетини ўзида мужассамлантиради.

СССР Олий Совети Совет Социалистик Республикалар Иттифоқига берилган барча ҳуқуқларни амалга оширади. Бу қуйидагиларда ўз ифодасини топади: биринчидан, у мулкий, социал, ирқий ва миллий ҳолатидан қатъий назар балоғатга етган ССР Иттифоқи гражданларининг ҳаммаси томонидан сайланади; иккинчидан жамиятимиз ҳамма табақалари вакилларидан ташкил топади; учинчидан ўз фаолиятида умумхалқ манфаатларини ифода этади; ниҳоят тўртинчидан бутунлай совет халқига қарам бўлиб, унга ҳисоб бериб туради.

СССР Олий Совети тўрт йил муддатга сайланади. У Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети деб аталувчи икки палатадан иборат. СССР Олий Советининг бундай ҳақиқий демократик тузилиши Коммунистик партиянинг ленинча миллий сиёсатни изчил амалга оширишини таъминлайди.

Совет кишилари Иттифоқ Советига қайси республика, ўлка ёки область бўлишидан қатъий назар 300 минг сайловчи номидан ўз вакилларини юборадилар; Миллатлар Советига эса, ҳар бир иттифоқчи республикадан 32 депутат, ҳар бир автоном республикадан — 11, ҳар бир автоном областдан—5 ва ҳар бир миллий округдан — 1 депутат сайланади. Шундай қилиб кўп миллатли Совет Иттифоқидаги ҳамма халқлар СССР Олий Советида баббаравар миқдорда ўз вакиллари билан қатнашадилар.

Илгари иттифоқчи республикалардан Миллатлар Советига 25 депутат сайланарди. Эндиликда эса, СССР Олий Совети Президиумининг 1966 йил 19 мартдаги Фармонига мувофиқ давлат органининг бу палатасига 32 депутат сайланади. Миллатлар Советида иттифоқчи республикалар вакиллигининг кенгайтирилганлиги ленинча миллий сиёсатни амалга оширишда Совет давлати кўраётган изчил тадбирларни кўрсатувчи янги ёрқин фактдир. Бу тадбир мамлакатимиздаги барча халқларнинг дўстлиги ва қардошларча ҳамкорлигини янада мустаҳкамлайди.

Давлат олий органининг ҳозирда мавжуд бўлган икки палатали системаси халқнинг талаб ва эҳтиёжларига зийрак муносабатда бўлиш, ўз вақтида зарур ёрдам кўрсатиш, барча социалистик миллатлар ўртасида ўзаро тўла ишонч ва қардошларча ҳамкорликни йўлга қўйиш учун тўла имкониятлар яратиб беради.

СССР Олий Совети халқ ҳокимиятининг олий органи сифатида жуда кенг ваколатларга эгадир. У СССР Конституциясини қабул қилиш ва ўзгартириш, умумиттифоқ жорий қонунчилигини идора этиш, СССР олий давлат органларини тузиш, юқори мансабларни белгилаш, СССР ички ва ташқи сиёсатининг муҳим масалаларини ҳал этиш, халқ хўжалик планини ва ягона давлат бюджетини тасдиқлаш, давлат ҳокимияти олий органлари ва мансабдор шахслар фаолиятини юқори даражада назорат қилиб туриш ва бошқа ваколатларга эгадир.

Совет Иттифоқида қонун чиқарувчи ҳокимият фақат СССР Олий Совети томонидангина амалга оширилади.

Давлат ҳокимиятининг олий органи ўз состави жиҳатидан чуқур демократикдир. Депутатлар орасида 56 миллат вакили борлигининг ўзи СССР Олий Советининг ҳақиқий вакиллик характерини ёрқин ифодалайди. Депутатларнинг бундай состави мамлакатимиз кўпмиллатли давлат эканлигига тўла мувофиқ келади, бинобарин барча миллатлар тенг ҳуқуқлилигини намойиш қилади.

СССР Олий Совети депутатлари Совет Иттифоқидаги аҳоли ҳамма табақаларининг вакилларидир. VI чақириқ Иттифоқ Совети депутатлари орасида 436 киши (55,1 процент) ва Миллатлар Совети депутатлари орасида 345 киши (52,9 процент) ҳозирда ишчи ва деҳқон ёки ўз фаолиятини шундай фахрли оддий касбдан бошлаган меҳнаткашлардир. Ҳозирда Иттифоқ Совети депутатларидан 359 киши, Миллатлар Совети депутатларидан эса, 287 киши бевосита ишлаб чиқаришда меҳнат қилмоқда.

VI чақириқ СССР Олий Совети депутатлари орасида 390 хотин-қиз (27 процент) бор. Бу барча капиталистик мамлакатлар парламентларидаги хотин-қизларни қўшиб ҳисоблагандаги миқдордан ҳам кўпдир.

Депутатлар Олий Советнинг бутун фаолиятида — унинг мажлисларида, палаталар доимий комиссияларининг ишида, Олий Совет тузадиган органларни ташкил этишда, сессияларга масалалар тайёрлашда, СССР Олий Совети қабул қилган қарорларни оммага тушунтириш ва амалга оширишда ҳамда бошқа ишларда актив қатнашадилар. Бизнинг мамлакатимизда депутатлар ўз вазифаларини корхоналар, колхозлар ва давлат муассасаларидаги ишларини давом эттирган ҳолда бажарадилар. Шунинг учун ҳам СССР Олий Совети вақти-вақти билан ўз сессиясига тўпланиб туради.

Сессиялар СССР Олий Совети фаолиятининг асосий формаси ҳисобланади. У СССР Конституциясига мувофиқ йилига икки марта чақирилади. Сессияда депутатлар давлат, хўжалик ва социал-маданий қурилишга доир энг муҳим масалаларни муҳокама этиб, ҳал қиладилар, СССР қонунларини қабул этадилар.

Давлат ҳокимияти олий органининг ҳар бир сессияси кенг коллективчилик асосида, ниҳоятда ишчанлик вазиятида ўтади. Масалан VI чақириқ Олий Советининг 1964 йил декабрида бўлган сессиясида СССР халқ хўжалигини ривожлантириш 1965 йил планини, 1965 йил бюджетини ва 1963 йил бюджетининг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботни муҳокама қилишда 67 киши сўзга чиқди.

Депутатлар сессияларда хўжалик ва маданий қурилишнинг турли соҳаларида йўл қўйилаётган камчиликларни принципиаллик билан очиб ташлайдилар. Улар мамлакатнинг ҳақиқий хўжайинлари сифатида ҳаётдан олинган ишончли фактлар асосида мамлакатимиз экономикаси ва маданиятини янада гуллаб-яшнатишга қаратилган у ёки бу тадбирларнинг зарурлигини исбот қилиб берадилар. Масалан, юқорида айтиб ўтилган 1964 йил декабридаги сессияда депутатлар бошқаришнинг янги формасига амалда ўтиш билан боғлиқ бўлган бир қанча муҳим масалаларни ўртага ташладилар.

Депутатлар СССР Олий Советининг доимий ва муваққат комиссиялари ишида ҳам актив қатнашадилар. Чунки бундай комиссиялар СССР Олий Советининг ёрдамчи органлари ҳисобланади ва улар СССР Олий Советининг ҳуқуқларини амалга ошириш билан боғлиқ бўлган дастлабки ишларни бажаришга даъват этилгандир.

Давлат ҳокимиятининг олий органи — СССР Олий Совети тўғрисида юқорида айтилганларнинг ҳаммаси унинг буржуа давлати олий органи — парламентлардан тубдан фарқ қилишлигини яққол кўрсатиб турибди. Буржуа идеологлари ўз парламентларини «халқ суверенитетини» ифодаловчи деб атайдилар. Ҳақиқатда эса, буржуа парламенти ўз синфий состави ва мазмуни билан халққа қаршидир. Бунга АҚШ конгрессининг структураси мисол бўла олади. У икки палатадан — вакиллар палатаси ва сенатдан иборатдир. Ҳар икки палатада фақат эксплуататор синф вакиллари қатнашади. Конгрессда биронта ҳам ишчи йўқ. Ваҳоланки, АҚШ аҳолисининг ярмидан кўпини пролетариат ташкил этади. Конгресс аъзолари орасида мамлакатдаги 18 миллионга яқин негрларнинг атиги бир неча вакилигина борлиги ҳам буржуа парламентининг халқ манфаатларига хизмат қилмаслигини кўрсатиб турибди. Бу фактлар буржуа парламенти ўз синфий мазмунига кўра буржуазия диктатураси қуроли, меҳнаткашлар оммасини эксплуатация қилиш ва эзиш қуроли бўлиб келганлиги ва ҳозир ҳам шундай бўлиб қолаётганлигини кўрсатади.

СССР ва бошқа социалистик давлатларнинг олий органлари ўз фаолиятида эса меҳнаткаш халқнинг иродаси ва манфаатларини ифода этади. Шунинг учун ҳам бизда ва социалистик мамлакатларда давлат ҳокимиятининг олий органларига бўладиган ҳар бир сайлов меҳнаткаш халқнинг юксак сиёсий активлигида ўтади, ҳақиқий халқ демократияси — социалистик демократиянинг катта намойишига айланади.

Б. САМАРХЎЖАЕВ,
юридик фанлари кандидати.

ПЛАСТМАССАДАН 400 ХИЛ БУЮМ

Бу корхона ишлаб чиқараётган маҳсулотлар хили йилдан-йилга кўпайяпти. Чунки буюртмалар ортмоқда. Республика халқ хўжалигининг барча соҳалари, корхоналари у ёки бу деталии ясаб бериш ҳақида тўхтовсиз заказлар беришяпти. Бу ерда деталлар пластмассадан тайёрланади. Пластмасса эса, жуда арзон маҳсулот. Ундан тайёрланган деталь ва қисмлар анча чидамли бўлади, айримлари металлдан ишланганидан қолишмайди, ҳатто мустаҳкамроқ ҳам бўлади.

Шу кунларда корхона цехларида 400 хилдан ортиқ пластмасса буюмлари ишлаб чиқарилмоқда. Улар жуда турли-туман. Турли электрик буюмлардан тортиб тўқимачилик, пахта териш машиналарида ишлатиладиган айрим деталлар худди шу ерда тайёрланаяпти. Коллектив ўнлаб корхоналарга, жуда кўп қурилиш-монтаж ташкилотларига ўз маҳсулотини етказиб бераётир.

Тошкент пластмасса заводи ишчилари беш йиллик вахтасида баракали меҳнат қилиб, катта ютуқларга эришмоқдалар. Ҳақиқатан ҳам меҳнатсеварлар ўтган ойларда баракали ишлашди. Ойлик топшириқларини муттасил ортиғи билан адо этишди.

Заводнинг ишчан мутахассиси Одил Рихсиев мастерлик қилаётган сменаси айниқса яхши ишлаяпти. Уларнинг пландан ташқари ишлаб чиқарган маҳсулоти бир неча минг сўмликни ташкил этди. Пешқадамлар илғорликни қўлдан бермаслик учун янада жадал меҳнат қилиб, кўплаб ва сифатли резеткалар тайёрлаш мақсадида, янги-янги имкониятларни ишга солишмоқда.

КООРДИНАЦИОН МАРКАЗ

Пахта касаллиги вилтга қарши кураш қишлоқ хўжалик ходимлари олдида турган муҳим вазифалардан биридир. Бу масалани чуқур ва ҳар томомлама ўрганиш, шу асосда унга қарши кураш олиб бориш чораларини топиш мақсадида яқинда Узбекистон ССР Фанлар академияси ҳузурида махсус координацион марказ тузилди.

Ҳозир бу илмий ва тажрибалар Марказига Узбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги М. Муҳаммаджонов раҳбарлик қилмоқда. Шу билан бирга Усимликлар экспериментал биологияси институти тўпланган тажрибаларни оммалаштирувчи марказ ролини ўйнайди.

Ҳозирнинг ўзидаёқ бошланган иш юзасидан дастлабки ижобий натижалар қўлга киритилди. Институт лабораторияларида олиб борилаётган тажрибалар ҳам муваффақиятли, ҳал этилмоқда.

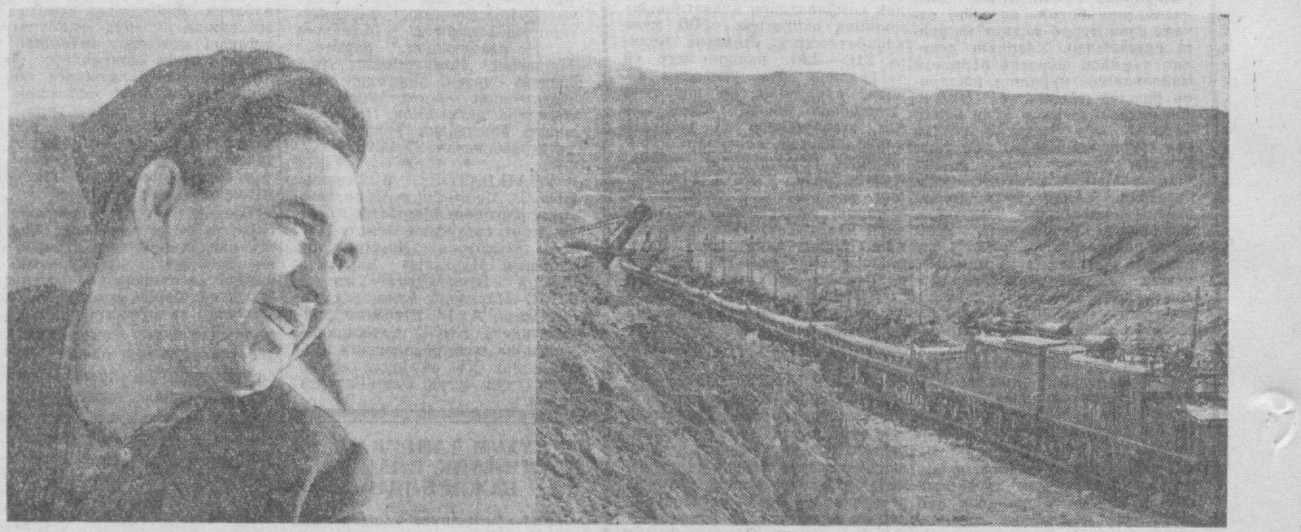

Яқинда Олтинтопган қўрғошин-рух комбинати Ленин ордени билан мукофотланди. Улкан металлургия корхонасининг бутун коллективи аъзолари бу хабарни чуқур миннатдорчилик билан қабул қилиб, бундан буён ҳам ўз меҳнатимиз билан бу юксак мукофотни оқлаймиз, демоқдалар. Суратларда Қўрғошин кони шофери, коммунистик меҳнат зарбдори Ахия Кадров. (Ўнгда) Қалмоққир кони.

Г. Пун фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЯНГИ МОНОГРАФИЯЛАР

МУҲИМ АСАР

Фразеология тилшуносликнинг янги соҳасидир. Унинг фан бўлиб шаклланишида туркшунослик олимлар ҳам ўз ҳиссаларини қўшдилар. Бунга К. Бабаевнинг «Туркман тилининг идомалари», А. Гурбановнинг «Ҳозирги замон озарбайжон тилининг фразеологияси», Х. Юсуповнинг «Бошқирд тилининг фразеологияси» каби бир қанча асарларини кўрсатиш мумкин. Булар қаторига яқинда ўзбек тили бўйича яна бир йирик монография қўшилди.

Тошкент Давлат университетининг доценти Ш. Раҳматуллаевнинг бу асари «Ўзбек фразеологиясининг баъзи масалалари» деб номланган. Монография ўзбек тилининг бой фразеологияси материаллари асосида ёзилган. У беш бобдан иборат. Китобнинг биринчи боби фразеологияда полисемия ҳодисасига бағишланган. Автор бу соҳада қилинган ишларни бирмунча тўлиқ изоҳлайди ҳамда ўзбек тилидаги ибораларнинг иккидан тортиб олтигача бўлган маъно хусусиятлари борлигини аниқ мисолларда кўрсатиб беради. Шунингдек, фразеологик полисемиянинг грамматик табиати, маъноси, бири иккинчисидан ўсиб чиққан иборалар ҳақида кенг ва атрофлича фикр юритади.

Шуни ҳам айтиш керакки, автор фразеологик синоним соҳасида кўпгина олимларнинг фикрига ўз муносабатини билдиради. Масалан, у М. Сидоренконинг бошқа тил ибораси билан унинг русча калькасини фразеологик синоним ҳисоблашга қарши чиқиб, тўғри иш қилган.

Чунончи, Навоий тилида учрайдиган форсча сиёҳ рўз, рў сиёҳнинг ўзбек тилидаги қора кун, юзи қора калькалари фразеологик синонимлар бўла оладими? Сўзсиз, йўқ. Улардан бири иккинчисига вариант ҳисобланмади. Шунингдек, Ш. Раҳматуллаев В. Т. Шкляровнинг фразеологик бирликларнинг семантикаси синоним сўзиникидан кенг бўлади, деган фикрига ҳақли равишда қўшилмайди.

Монография авторининг, айниқса, иккидан тортиб то бешгача мавжуд синонимик уяларга тўплаган мисоллари жуда ўринли. Масалан, **кўнгли қаттиқ — юраги тош; ипидан игнасигача — миридан сиригача — қилидан қуйруғигача** ва бошқалар.

Асарнинг фразеологик синонимларнинг маънода фарқланиши, фразеологик синонимларнинг грамматик табиати, фразеологик синонимларда образлилик даражаси қисмлари ҳам мақтовга сазовор. Бу ерда автор умум, бадиий, расмий ва сўзлашув нутқларига хос ибораларни кенг ва атрофлича ёритган.

Асар охирида Ш. Раҳматуллаев фразеологик омонимлар устида ҳам тўхталган. Автор бу ерда икки хил омонимик ҳодисани: иборалар орасидаги омонимикликни ҳамда эркин боғланма ва ибора орасидаги омонимиклик ҳақида баҳс юритади. Ўз навбатида фразеологик омонимияни бир неча кичик қисмларга бўлиб, масалага яна конкрет ёндошади. Натижада тилимизда ҳали ишланмаган бир бўлим устида ўқувчида анча тўлиқ фикр ҳосил бўлади.

Лекин асар ютуқлар билан бир қаторда камчиликлардан ҳам холи эмас. Автор фразеологик синонимияни изоҳлаб бундай дейди: «Тилда шундай иборалар борки, уларни ўзаро бир иборанинг вариантлари сифатида бирлаштириб бўлмайди. Узил-кесил иккита ибора деб ҳукм чиқаришга эса уларнинг айниқса бир образга асосланганлиги монелик қилади» (81-бет). Бу фикр анча мунозарали. Бунга суяниб у. дили сиёҳ — дилида сиёҳлик бор каби ибораларни фразеологик синоним деб ҳисоблайди. Бизнингча, улар вариант ҳисобланиши керак, чунки бирининг асосида иккинчиси яратилган. Генетик жиҳатдан аввал сўз бирикмасига тенг қурилишли ибора келиб чиққан ва кейинчалик факультатив сўз ёрдами билан гапга тенг қурилишли иборага айланган.

Муаллифнинг, жонини ҳовучламоқ — юрагини ҳовучламоқ, бағри тош — юраги тош каби ибораларни ҳам синоним иборалар дейиши ҳам унчалик тўғри эмас. Уларнинг кўпи аналогик йўл билан пайдо бўлган. Уларни балки Э. Ротт таклиф қилганидек, трансформацион вариант деб аташ маъқул бўлур эди. Буни қуйидаги мисолларда кўрса бўлади. Эски ўзбек тилида сабр қилмоқ, чидамоқ маъноларида бағрига тош боғламоқ ибораси ишлатилган. Бу фразеологизм Навоий асарларида учрайди. Кейинчалик у ўзбек тилида архаиклашиб истеъмолдан чиққан. Бироқ унинг юрагига тош боғламоқ варианти ҳозир туркман тилида қўлланилади. «Милиционер бираз, ойланандан сон, йўрегене даш баглади. (Б. Кербабаев, «Айгытли эдим»). Бу ерда бағир ва юрак сўзларининг ўзгариши билан ибора вариантлари ҳосил бўлган.

Умуман, доцент Ш. Раҳматуллаевнинг монографияси ўзбек тилининг фразеологик фанида бир дастур бўлиб қолади.

Э. УМАРОВ,
аспирант.

Янги Тошкентни бунёд этамиз

Янги Тошкентни бутун мамлакат бунёд этмоқда. Бу улуғ ишда қудратли техника бинокорларга кўмакдош. Сиз суратда Главмосстройнинг энг илғор бульдозерчилари В. Цаплин ва Б. Кондратенков ўртоқларни кўриб турибсиз. Улар Чилонзорда бўлажак кварталлар ўрнини текислаб, кунлик нормани 1,5 ҳиссадан адо этишяпти.
М. Нуриддинов фотоси.

ТУНДАГИ ЧИРОҚЛАР

Мусаффо тун. Осмон гумбазида тўхтаб қолган тўлин ой мўл-мўл нур сочади. Йирик-йирик юлдузлар чарақлайди. Кенг кўчанинг икки четида тизилган қатор-қатор уйлар деразасида чироқлар порлайди. Бири қизғиш, бири кўк... Аллақаерда радио куйлайди. Иккинчи қаватдаги деразадан қуйилиб чиққан шодон қаҳқаҳа товушлари тун сукунатида эриб кетади. Қайсидир оила ёр-бирордарлари билан хурсандчилик қиляпти. Яқиндагина экилган нозик ниҳол кўчатлар шабадада оҳиста силкинади. Бу ажиб манзара яқин келажакнинг понарамаси. У меҳнат романтикаси қўли билан чизилаётир. Ҳозир бу ерда — Чилонзордаги «13-В» секторида кўпқаватли уйлар ҳам, кенг кўчалар ҳам йўқ. Аммо чироқлар, осмондаги ғуж-ғуж юлдузлардан қолишмайди. Баланд кранлар учида, бульдозерлар фарасида, самосваллар капоти остида чироқлар порлайди. Ажиб, сершовқин тун...

Тахтадан ясалган омонатгина уйча деразасида ҳам чироқ порлайди. Бу — қурувчиларнинг вақтинчалик идораси. Жўнгина стол устида қурилажак бино лойиҳалари ёзилган.

— 48 квартирали 7 та бино қурмоқчимиз, — дейди Қирғизистон поездининг бошлиғи Иван Кузмич Голубкин. — Дастлабки икки уйнинг пойдеворини қуришга киришдик.

Қирғизистон поезди бу участкага ҳаммадан илгари 14 майдаёқ етиб келган. Қурувчилар сони кам: бор-йўғи 60 киши бўлса ҳам ишлар тез юришиб кетди. Экскаваторчи Б. Хижняков, шофер Н. Романовлар уйлар пойдеворини учун траншеяни қисқа вақт ичида қазиб беришди. Бетончи И. Нульков билан Н. Остерлар эса бир йўла дурадгорлик касбини ҳам эгаллаб олишган. Бетон қуйиш учун тайёрланган ёғоч тўсиқларни уларнинг ўзи ясаб беришди.

Ҳозир тун. Аммо жўшқин ҳаёт бир дақиқа ҳам тинмайди. Учинчи смена ишини давом эттиряпти. Чуқур траншея ичида пайвандлаш аппаратидан чиққан учқунлар сутдек сачраб олис-олисларгача ёритиб юборади. Бетон арматуралари пайвандланаяпти. Бўлажак бинонинг нариги томонига самосвал келиб тўхтайди.

Минора кранининг машинисти К. Аролбоев кран қанотини машина томон буради. Каттакон тагликдаги бетон қоришмаси ҳавода оғир-оғир лопиллаб траншея устида бир нафас тўхтаб қолади. Кейин қоришма гулдуроси ҳавони ларзага солади. Уйқуга чўмган далалар устида анчагача акс-садо янграйди.

Юз қадамча нарида бульдозер гуриллайди. Ҳайдовчи Мерон Федорович нам тупроқни суриб траншея қазийди. 80 квартирали уйнинг пойдевори энди қазиляпти. Бу — львовлик қурувчиларга ажратилган участка. Улар бу ерга эндигина келишган. 1 июнь куни ишга киришиб кетишди.

Бу ерда ҳам учинчи смена ишлаяпти. 274 кишидан иборат коллектив учга бўлинган. Смена мастери В. Романов ҳам, Львов қурилиш-монтаж поездининг бош инженери П. Е. Садовенко ҳам шу ерда.

Кўз ўнгингизда каттакон бино пойдеворн учун чуқур ўйилабошлайди. Иш эрталабгача шу тарзда давом этса, траншея тайёр! Бу бинода шу йилиёқ — Улуғ Октябрь революциясининг 49 йиллик байрами арафасида ҳовли тўйлари ўтади.

Қурувчилар тун уйқусини ҳайдаб, сурон солиб ишлайдилар. Ҳеч ким шикоят қилмайди. Бу ерга ҳамма ўз ихтиёри билан келган. Шунга қарамай, уларнинг шаҳар савдо ва умумий овқатланиш муассасаларига билдираётган айрим истаклари жуда ҳақли. Яқин атрофда кўчма ошхона очиш керак. Кечаси ишлаётганларга айниқса қийин: қаерда овқатланишини билишмайди. Қурилиш майдонларига яқин ерда сабзавот ва мева дўконлари очиш мақсадга мувофиқ. Газ-сув, газета дўконлари очилиши керак.

Бу вазифаларни амалга оширишзарурлигини ҳаётнинг ўзи кўрсатиб турибди. Шундай қилинса баланд бинолар, кенг кўчалар қурилишини тезлаштиришга оз бўлса ҳам ҳисса қўшилади.

З. МУҲАММАДЖОНОВ,
Ў. ХОШИМОВ.

«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбирлари.

ҚАРДОШ РЕСПУБЛИКАЛАР ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

МОСКОВСКАЯ ПРАВДА

ДЕГУНИНДАН ЧИЛОНЗОРГА

«Мосстройтранс» бошлиғи М. Г. МИТТЕЛЬШТЕЙН билан суҳбат

29 май куни «Главмосавтотранс»га қарашли 40 автомашина бир неча кунга пассажирлар ўрнини эгаллади. Бу машиналар эшелонларга ортилиб, Ўзбекистон пойтахтидаги «Москва райони» қурилишида ишлатиш учун Тошкентга жўнатилди. Биз энг сўнгги «ЗИЛ-555» маркали 4,5 тонналн 15 та ағдарма машина, қоришма ташиш учун мўлжалланган «ГАЗ-93» маркали 5 та машина, 10 та «ЗИЛ-130» машинаси билан бирга 10 та икки ўқли 4 тонналн прицеп ва бензин тарқатадиган машина жўнатдик. Бундан ташқари тошкентликлар илтимосига кўра, ёритиш мачталарини ташиш учун иккита махсус прицеп юборилди. Шунингдек «Главмосавтотранс» колоннаси составига барча зарур асбоблар билан жиҳозланган кўчма авторемонт устахонаси, 3 та кўчма прораблик хонаси ҳам киритилган. Прораблик хоналаридан бошпана, контора, ошхона ёки кийим алмаштириладиган хона сифатида фойдаланиш мумкин.

Машиналар билан бирга 3, 4, 16, 22-автобаза ва 1-автокомбинатнинг 40 кишидан иборат энг яхши шофер ва ремонтчилари жўнаб кетдилар. Улар — Москва қурилиши мактабини ўтаган, қурилишга хизмат кўрсатиб, чиниққан мутахассислар. Кўпчилиги ҳосилни йиғиб-териб олишда ҳам қатнашган. Шоферлардан В. Виноградов, И. Юрков, устахона бошлиғи А. Заушников ва бошқалар биринчилар қатори Тошкентга жўнаб кетишди. «Главмосавтотранс» томонидан тузилган Тошкент автомобиль базасининг бошлиғи қилиб А. Гутник тасдиқланди. Ўртоқ Гутник ҳозир Тошкентда. Тошкентга бориш истагини билдирган кўнгиллилар сонига қараб айтиш мумкинки, яна ана шундай 4 отряд юборса бўлади. Масалан, 1-автокомбинат кадрлар бўлимига слесарлар бригадасининг бошлиғи, комсомол аъзоси Ю. Васильев келиб, бутун бригадаси билан Тошкентга бориш истагини билдирди. Слесарлардан И. Климашин, Ю. Соколов ва жуда кўп бошқа кишилар ҳам кадрлар бўлимига шундай илтимос билан кирдилар.

«Главмосавтотранс»нинг биринчи отряди тез кунларда пойтахт қурувчилари билан учрашади ҳамда Тошкент қурилишларида биргаликда ишлай бошлайди.

Москвада қолган шофер ва ремонтчилар эса Москва қурилишларида ўз ўртоқларининг ўрнини билинтирмаслик учун унумли меҳнат қилишаяпти.

Казахстанская правда

ПОЕЗДЛАР ОШИҚМОҚДА

Семипалатинск ҳам Ўзбекистонга дўстлик қўлини чўзди. М. И. Калинин номли гўшт комбинати Тошкентга ҳозирнинг ўзидаёқ 105 тонна колбаса маҳсулотлари жўнатди. Яқин кунларда яна қўшимча 200 тонна шу хилдаги маҳсулотдан юборилади.

Семипалатинск цемент-шифер комбинати Ўзбекистон пойтахтига жўнатиладиган материалларни тахт қилиб қўйди.

Заря Востока

ПОЕЗД ШАРҚҚА ЙЎЛ ОЛДИ

Кеча Тбилисидан қардош Ўзбекистон пойтахти томон қурилиш поезди йўлга чиқди. Тошкентга 50 шофер, экскаваторчи ва кранчи боради. Улар ўзлари билан бирга Ўзбекистон пойтахти қурувчиларига ёрдам бериш учун зарур бинокорлик машиналари ва ускуналарини ҳам олиб кетмоқдалар.

Шу муносабат билан «Главтбилстрой» бошлиғи Г. Шенгелия қуйидагиларни айтди.

— Маълумки, зилзила натижасида Тошкентда кўп миқдорда уй-жой, асосан эски иморатлар шикаст кўрди. Қардош ўзбек халқига ёрдам бериш учун бутун мамлакат отланди. Бизнинг республикамиз вакиллари ҳам Тошкентни тиклаш ишига ўз ҳиссаларини қўшадилар. Грузия қурувчилари Тошкентда 22 минг квадрат метрдан ортиқроқ ҳажмда уй-жой бунёд этадилар. Бу йил «Главтбилстрой» Тошкентда умумий майдони 7.500 квадрат метр ҳажмда 5 та йирик блокли уй қуради.

Поезд бошлиғи инженер-бинокор В. Каладзенинг маълум қилишича Тошкентга олиб бориладиган Тбилиси бинокорларининг машина парки 13 автосамосвал ва бошқа машиналар, 3 экскаватор, 3 автокрандан иборат. Поезд икки вагон ёғоч ва бошқа бинокорлик материалларн ҳам олиб боради.

Яқин кунлар ичида Тбилисидан Тошкентга иккинчи қурилиш поезди йўл олади.

СЕЙСМИК СТАНЦИЯ ХАБАРИ

Кеча тушда тошкентликлар яна ер силкинишининг гувоҳи бўлдилар. Соат 13 дан 47 минут ўтганда бўлган бу зилзила кучи 4 балл атрофида бўлди. «Тошкент» марказий сейсмик станциясидан бизга маълум қилишларича, бу зилзила маркази Афғонистон территориясида бўлиб, у Тошкентда горизонталь характерда юз берди.

ҲЕЧКИМ БОШПАНАСИЗ ҚОЛМАЙДИ

МАКТУБНИ ЎҚИБ...

«... Зилзиладан зарар кўрган бирорта ҳам оила бошпанасиз қолмасин. Чунки бу ҳаётимизнинг ўлчовидир». Попук ая газетада босилган Октябрь район меҳнаткашларининг барча тошкентликларга қарата ёзилган мактубининг ана шу ерига келганда ўзини тутолмади, у, қизини ўқишдан тўхтатдида.

— Болам юртимиз бошига шундай оғир кун тушганда ёрдам бермасак, қачон ёрдам берамиз. Мана, бу кичик уйимиз бўш ётибди, бошпанасиз қолган бирор оилани шу уйга чақиртирсак ёмон бўлмасди...

Чилонзор район Каттабоғ маҳалласи Ўзгариш кўчасидаги 14-уйда яшовчи Попук ая Зияева ана шу фикрини маҳалла комитетига билдирганда, улар Попук аяга миннатдорчилик изҳор этишди. Ҳозир бу уйда илгаригидек она-бола эмас, олти киши бир оила аъзоларидек аҳил ва иноқ яшашмоқда. Аянинг иссиқ бағрида илиқ сўзларини эшитган Тошкент давлат университети филология факультетининг I курс студенти Абдуҳалил Иброҳимов, Низомий номидаги педагогика институтининг III курс студенти Раҳматулла Қодиров, политехника институтининг II курс студенти Абдуваҳоб Усмоновлар Попук аядан миннатдор бўлишди.

Шунингдек, маҳалладаги пенсионер Файзи Абдуллаева, Абдураҳмон Машрапов каби ҳиммати улуғ кишиларимиз хонадонида бир неча оила ва студентлар бирга яшашяпти. Маҳаллада бундай олийжаноб, серҳиммат кишиларни кўплаб учратиш мумкин.

И. ЗАМОНОВ,
Н. ХОЖИАКБАРОВ,
ишчи-мухбирлар университетининг тингловчиси.

●

СИЗЛАРГА РАҲМАТ

Октябрь райони меҳнаткашлари барча тошкентликларга қарата оташин чақириқ билан чиқдилар. Чақириққа жавобан ҳозир маҳаллалар аҳолиси бошпанасиз қолган тошкентликларни ўз бағрларига олмоқда. Бу борада пойтахтимизнинг Фрунзе районида катта ишлар амалга оширилаётир. Шу кунгача Киров районидан 304 оила ва Ленин районидан 125 оила Фрунзе районига кўчиб келиб ўзларига бошпана топдилар. Улар маҳаллаларга, кўп қаватли турар-жой биноларига зичлаштириш тартибида жойлаштирилди.

Район кишиларининг ҳимматига ҳамма қойил. Шота Руставели кўчасидаги 20-уйнинг 40-квартирасида турувчи Қосим Абайхонов яқинда ўз уйига бошпанасиз қолган В. Черлинская оиласини кўчириб олиб келди. Северная кўча 19-уйда истиқомат қилаётган Баҳр Толибов эса ҳозир А. Шаламова оиласи билан бирга иноқ яшаяпти.

Фрунзе райони аҳолиси ўз ички имкониятларини яна ҳисоблаб чиқмоқда. Улар июль ойи охиригача яна 500 оила ва 1000 студентни бошпана билан таъминлаш йўлларини изламоқдалар.

ДОЛЗАРБ КУНЛАР

КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми дон ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан муттасил мўл ҳосил олишни, ернинг мелиорациялаштиришни кенг ривожлантириш тўғрисида умумхалқ манфаатларини кўзлаб қарор қабул қилди. Бу оқилона қарор ғаллакор ва пахтакорлар, сабзавотчи ва чорвадорларни, соҳибкор ва пиллачиларни астойдил енг шимариб меҳнат қилишга, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтиришга руҳлантириб юборди. Буни машъал Хоразм области пахтакорларининг республикамиздаги барча меҳнаткашларга ёзган Мурожаатидан яққол кўриш мумкин. Улар бу Мурожаатда:

Мўл ҳосил учун кураш ҳамиша катта қийинчиликларни бартараф қилиш билан боғлиқ эканлигини республика меҳнаткашлари яхши биладилар. Бу йилги мураккаб шароитларда бу қийинчиликлар, айниқса кўпроқ сезиляпти. Пахтачиликда вужудга келган аҳволни тузатиш учун барча ички ресурсларни сафарбар қилишимиз, ишчи кучи ва моддий техника воситаларидан тўғри фойдаланмоғимиз керак.

Областимиз меҳнаткашлари хоразмликларнинг бу Мурожаатини ҳар тарафлама қўллаб-қувватламоқдалар. Улар бу ташаббусга қўшилиб, дуч келган оби-ҳаво қийинчиликларини тадбиркорлик билан енгиб, ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни янада кўпайтириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари мўл-кўллиги учун астойдил кураш олиб боришга аҳд қилдилар.

Қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг шу долзарб кунларда қилаётган фидокорона меҳнатлари тўғрисида редакциямизга кўплаб хат-хабарлар келиб турибди.

Келинг, конвертларни очиб кўрайлик. Мухбирларнинг хатларини бирма-бир ўқиб чиқайлик.

ҒЎЗА ПАРВАРИШИ ИЛҒОРЛАРИ

Мана, янгийўллик мухбирларнинг хушхабарлари. Улар Чиноз, Яллама, Эски Тошкент, Шўралисой қишлоқларидан ёзиб юборганлар. А. Тожибоев, Р. Исломов ўртоқлар Карл Маркс номли колхоз аъзоларининг хоразмликлар Мурожаатига амалий иш билан жавоб бераётганликлари ҳақида ёзишган. Хўжаликнинг нарядсиз ишлаётган звеноларида ғўза парвариши жадал суръатлар билан кетяпти. Колхозчилар ҳар бир ниҳолни меҳр билан парвариш қилишмоқда. Айниқса, М. Ортиқов, Н. Умаров ўртоқлар бошлиқ нарядсиз звеноларда иш қизғин. Шу сабабли ҳам ғўзалар қийғос шонага кирди. Колхозчилар июнь — экинларнинг ривожланишидаги қолоқликка барҳам бериш билан бирга ишларни тубдан яхшилашда зарбдор ой деб айтмоқдалар.

Т. Норқўзиев, Т. Жўрабоев, Ў. Каримов, М. Хушматов, С. Асатуллаев ўртоқларнинг хабар қи-

ХАТЛАРГА ОБЗОР

лишларича Охунбобоев номли, «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги», Киров номли колхоз аъзолари, Усмон Юсупов номли «Халқобод» комбинати ишчилари ўртасида хоразмликларнинг Мурожаати муҳокама қилингач, дала ишлари яна ҳам кучайтириб юборилди. Бу хўжаликларнинг аъзолари июнь ойи ичида экинларни 1,5-2 марта комплекс парвариш қилиш, минерал ўғитлар солишни кучайтириш юзасидан ўз зиммаларига конкрет мажбурият олган ҳолда ишлаяптилар.

Мана, оққўрғонлик газетхонларнинг хатларидан бир нечаси. Уларга Қ. Саидов, И. Хатамов, А. Абдураимов, Қ. Сайдинохунов, Х. Аҳмедов, М. Абдураҳмонов, Н. Солихўжаев, Ғ. Тожибоев, Т. Усмонов, Т. Мирқурбонов ўртоқлар имзо чекишган. Қишлоқ мухбирларининг таъкидлашларича, «Коммунизм», «Ленинобод», Охунбобоев номли колхозларда, 1, 2-«Оққўрғон» совхозларининг илғор бригада, звено ва бўлимларида ғўзани иккинчи парвариши тугалланай деб қолди. Механизаторлар ғўзаларни чуқур ва сифатли культивация қилишяпти. Тракторчиларнинг кўпчилиги кундалик нормаларини 1,5 баравар қилиб бажармоқдалар.

— Бўка районидаги «Гулистон» колхози правлениеси, деб ёзади ўртоқ Х. Норматов, — механизаторларнинг унумли меҳнат қилишлари учун барча шарт-шароитларни яратиб берган. Аванс пуллари вақтида берилиб турибди. Шу сабабли ҳам меҳнат унумдорлиги ўтган ойга нисбатан қарийб 1,5 бараварга ортди. Кўпчилик бригадаларда учинчи парвариш бошланиб кетди.

Шу райондаги Калинин номли колхоздан О. Носиров, Бекобод районидаги 1, 3-«Далварзин» совхозларидан А. Тўраев, А. Эгамқулов, Навоий номли колхоздан Х. Отақулов, Ўрта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхоздан Т. Тожиев, Х. Ғофуров, Охунбобоев номли колхоздан К. Қўшоқов, Б. Эсонқулов, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозидан Н. Ахролов ўртоқлар ҳам хабар юборишиб, унда ғўза қатор ораларида пешқадамлик қилаётган пахтакорларнинг номларини ҳурмат билан тилга олишган.

Сабзавоткорлар ҳам ғайрат кўрсатишмоқда. Улар ўз зиммаларига юклатилган шарафли вазифани тўла адо этиш йўлида тер тўкиб меҳнат қилишмоқда. Юқори Чирчиқ районидаги 12-, Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхозлари, «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхози, Оржоникидзе районидаги «Правда» газетаси 50 йиллиги», 11-«Писком» совхозларининг меҳнаткашлари кундан-кунга сабзавот маҳсулотлари топширишни тезлаштираётганликлари ҳақида Ў. Сулаймонов, А. Жўраев, И. Ўринбоев, А. Тўлибоев ўртоқлар ёзиб юборишган.

ПИЛЛАЧИЛАР ҒАЛАБАСИ

Бу йил областимиз пиллачилари ҳар қачонгидан ҳам баракали меҳнат қилишди. Қурт боқиш яхшиланиб, пилладан мўл ҳосил етиштирилмоқда. Буни редакцияга келаётган ғалаба рапортларидан ҳам кўриш мумкин. Калинин районининг пиллачилари планни бажаришди. Мажбурият ҳисобига ҳосил топширишмоқда. «Ленин йўли» колхози пиллачилари 180 қути қурт боқиб, ҳар қутидан 55 ўрнига 58,5 килограммдан ҳосил топширишди. Колхозчилар қўшимча равишда 500 килограмм пилла етиштириш мажбуриятини олдилар «Партия XXI съезди» совхози коллективи давлатга 16 тоннага яқин пилла етиштириб берди. Ўртоқ Н. Саъдуллаевнинг хатида кўрсатилишича ишчилар қўшимча яна 900 килограмм пилла топшириш учун курашмоқдалар.

Қ. Ортиқов, А. Хайтбеков, Б. Раҳмонов, Ш. Ражабов. Е. Қосимбеков ўртоқларнинг хабар қилишига қараганда Оржоникидзе, Оққўрғон, Янгийўл, Юқори Чирчиқ райони меҳнаткашлари давлатга пилла топширишни жадал суръатлар билан олиб бормоқдалар.

УРИМГА ШАЙ

— Совхозимиз коллективи, — деб ёзади 1-«Оҳангарон» совхозининг механиги М. Набиев, — ғалла ўрим-йиғимини бекам-кўст кутиб олишга пухта тайёргарлик кўришди. Оқибатда ғалла ўрадиган комбайнлар барвақт ремонтдан чиқарилди. Ҳозир 25 комбайн ўримга шай. Эрта-индин агрегатлар ўрим-йиғимга киришади. А. Раҳимов, Ғ. Деҳқонов, Т. Эркаев каби комбайнчиларнинг ҳар бири мавсумда 400 гектардан ғаллани ўриб бериш мажбуриятини олдилар

Қишлоқ мухбири Н. Масидиқов, 2-«Оҳангарон» совхози далаларида ҳар қачонгидан кўп ғалла етиштирганлиги, комбайнчиларнинг ўрим-йиғимга шай турганликларини билдиришган. Совхозда ўрим-йиғим жуда пухта ташкил этилди. Бунинг учун етарли ишчи кучи ва транспорт воситалари ажратиб қўйилган.

ЧОРВАДОРЛАР ҲИММАТИ

Қишлоқ мухбирлари чорвадорларнинг ғалабалари ҳақида ҳам хабар йўллашган. Ўртоқ Т. Рўзиматовнинг ёзишича Оржоникидзе районидаги «Ленинград» колхозида сут булоғи тобора кўпаймоқда. Т. Абдураимова, З. Аъламова, Қ. Девонақулова каби колхозчилар чорва молларини яхши боқиб ҳар бир сигирдан кўплаб сут соғиб олишмоқда. Шу сабабли колхоз ярим йиллик сут топшириш планини ошириб бажарди. 100 тоннага яқин серқаймоқ сут сотилди. Ўртоқ Ж. Муҳсимов, Калинин районидаги С. Раҳимов номли колхозда арзон сут етиштирилаётганлигини конкрет мисолларда кўрсатиб берган. Чорвадорлар ҳар бир сигирдан 3250 килограмм сут соғиб олиш мажбуриятини олишган. О. Жўраева, М. Алимова каби чорвадорлар мажбуриятга яраша ҳалол меҳнат қилишмоқда.

Қишлоқ меҳнаткашлари бир ёқадан бош чиқариб ғайрат ва ташаббус билан ишлашяпти. Халқ бойлигини кўпайтириб, КПСС XXIII съезди томонидан қўйилган улуғвор вазифаларни оғишмай амалга оширишга ҳаракат қилмоқдалар.

ТАШВИШЛИ ТУН

5 июнга ўтар кечаси Ўзбекистон пойтахтида яна катта куч билан ер силкинди. «Тошкент» марказий сейсмик станцияси тўртинчи бор 7 балл куч билан ер қимирлаганлигини рўйхатга олди. Бу гал ҳам зилзила эпицентри шаҳар марказида бўлди.

Ўтган кун шанба бўлгани сабабли шаҳар анча кеч ухлаган эди. Шанба оқшомида шаҳар аҳли маданият ва истироҳат боғларига бориб дам олди, меҳмондорчиликда бўлди, шаҳар ташқарисига чиқиб, сайр қилиб қайтди. Тахминан соат 3 дан 10 минут ўтганда ой нурига чўмган Тошкентда ҳамма ер остидан чиққан кучли шовқиндан уйғониб кетди. Бир ярим ой мобайнида рўй берган 461-силкиниш яна ер остидаги кучли тебранишлардан пайдо бўлди. Марказда уйлар шикастланди. Янги қурилган иморатлар синовдан «аъло» даражада ўтди.

Шаҳарни текшириб чиққандан кейин Ўзбекистон жамоат тартибини сақлаш министрлигидан ТАСС мухбирларига хабар қилишларича, аҳоли бу зилзила пайтида ҳам мардлик ва матонат кўрсатди.

Тошкентда ҳаёт ўз маромида давом этмоқда. Корхоналар, транспорт ва магазинлар, барча муассасалар нормал ишлаб турибди.

ОЛМАЛИҚҚА МАРҲАМАТ

Дўст бошга кулфат тушганда билинади деганлар. Ҳақ гап. Олмалиқликлар шу оғир дамларда тошкентликларга ҳамдард бўлмоқдалар, ёрдам қўлини чўзмоқдалар.

Шаҳар қурувчилари энг яхши уйлардан иккитасини пойтахтликларга ажратиб: «Марҳамат, уйимизнинг тўри сизларники», — деб икки қўлни кўксига қўйиб кутиб олмоқдалар. Бу ерга ўттизга яқин оила кўчиб келди, уларнинг ҳаммаси иш билан таъминланди. Олмалиқликлар яна етмишга яқин оилага уй-жой ҳозирлаб қўйишди. 15-интернат-мактабда эса, тошкентликларнинг 110 дан ортиқ фарзанди вақтинчалик яшаб турипти.

Шаҳар саноат корхоналари ишчилари ва хизматчилари бир-икки кунлик иш ҳақларини Тошкент фондига юбормоқдалар. 5-темир-бетон буюмлари заводи ишчилари ташаббусга биринчилар қаторида қўшилган эдилар. Бу корхона ишчилари Тошкент фондига минг сўмдан ортиқ пул юборишди. Ленин номидаги Олтинтопган қўрғошин-рух комбинати ишчи ва хизматчилари ҳам хайрли ишдан четда қолишмади. Уларнинг Тошкентни қайта қуришга юборган маблағлари 16 минг сўмдан ошиб кетди. 1, 2, 3-қурилиш бошқармалари, геология-разведка экспедицияси, «Сантехлит» заводи ва бошқа корхоналар ҳам пойтахтга ёрдам қўлини чўзмоқдалар. Шу кунгача 170064-счётга олмалиқликлардан 47.359 сўм келиб тушди.

Олмалиқдаги бир группа олий ҳиммат қурувчилар, шоферлар эса пойтахтни қайта қуришда бошқа шаҳарлардан келган дўстлар билан ёнма-ён туриб, фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

УЗОҚ ШАРҚДАН

Хабаровск ўлкасининг жанубига жойлашган Хорск ёғоч комбинати меҳнаткашлари зилзиладан зарар кўрган Тошкент аҳолиси учун 14 та 6 квартирали йиғма уй жўнатдилар. Ҳозир темир йўл вагонларига яна 8 та уй ортилаяпти. Ишчи ва инженерлар янги буюртма — 18 та икки қаватли саккиз квартирали йиғма уй тайёрлашга киришдилар. Бу буюртмани завод ишчилари энг биринчи галда бажарилиши лозим бўлган муҳим буюртма деб ҳисобламоқдалар.

Хабаровск ўлкасининг корхоналаридан Тошкентга 15 вагон ёғоч жўнатилди.

(АПН).

Чилонзор массивидаги «В-13» секторида «Укрстрой» бинокорлари меҳнат қилмоқдалар. Бу секторда 15 та 80 ва 50 квартирали кўп қаватли уйлар қурилиб, зилзиладан зарар кўрган оилаларга тухфа қилинади. Бу расмда Украинадан Тошкентга ёрдамга келган арматурачи қизлар тасвирланган. Улар дўстлик квартали бунёд этишда салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

Н. Меламед чизган расм.

ОЛИМЛАР ШАҲАР БУНЁДКОРЛАРИ ҲУЗУРИДА

Шу кунларда Сергелида москвалик, ленинградлик, киевлик бинокорлар тиним билмай ишлашяпти. Улар меҳнати, шижоати билан йўлдош шаҳарча бунёд этиляпти. Дўстлик, қардошлик ва биродарлик рамзи бўлган бу шаҳарчага зилзилада бошпанасиз қолган тошкентликлар кўчиб боришади.

Ўтган дам олиш куни бир группа олимлар ана шу шаҳарчани тиклаётган қардош бинокорлар ҳузурида бўлишди. Улар орасида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиклари В. П. Шчеглов ва В. Й. Зоҳидов, тарих фанлари доктори М. Г. Ваҳобов, тарих фанлари кандидатлари М. М. Мусаев ва Қ. Фозилхўжаев, геология-минерология фанлари кандидати Н. Заҳриддинов, иқтисод фанлари кандидати Ҳ. Р. Собиров, геология-минералогия фанлари кандидати О. М. Борисов, шунингдек, улуғ Ватан уруши даврида ота-онасиз қолган ўн олти болани асраб вояга етказган ҳурматли Шоаҳмад ота Шомаҳмудовлар бор эди.

Олимлар группаларга бўлиниб Москва, Ленинград, Киев, Прикарпатье бинокорлари билан учрашувлар ўтказишди. Прикарпатьелик бинокорлар билан бўлган учрашувда ўртоқ Н. Заҳриддинов «Тошкент зилзиласи ҳақида», киевликлар билан бўлган учрашувда ўртоқ В. Й. Зоҳидов «Совет Ўзбекистонининг маданияти» деган темаларда суҳбатлар ўтказишди.

Шоаҳмад ота Шомаҳмудов билан ленинградлик бинокорларнинг учрашуви айниқса ҳаяжонли ўтди. «Бизнинг кучимиз, бахтимиз дўстликда, қардошликда» темасида ўтказилган бу учрашувда Шоаҳмад ота Шомаҳмудов Улуғ Ватан уруши даврида юртимиз бошига тушган оғир кунлар, ўзбек халқининг фронт орқасида туриб кўрсатган ёрдамлари ҳақида гапириб берди.

— Биз қандай қилиб немис газандаларини ўз уясида янчиб ташлай олдик! — дейди ота ҳаяжон билан. Бу саволга мен шундай жавоб берган бўлар эдим. Бизнинг енгилмас кучимиз бирликда, ҳамжиҳатликда. Рус, ўзбек, қозоқ, тожик, қирғиз, украин, қўйингки, ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқардик. Ана шунинг учун ҳам уйимизни вайрон қилган, болаларимизни ота-онасидан, оналаримизни ширин фарзандларидан айратган жаллодларнинг адабини бера олдик.

Тўғри, тошкентликлар бошига оғир кун тушди. Лекин зилзила бизни чўчита олгани йўқ, чунки тошкентликлар ёлғиз эмас. Қаторимизда норларимиз кўп. Ҳамшаҳарларимиз уй-жойсиз қолишмайди. Қардош бинокорлар биздан қўлларидан келган ёрдамларини аяшмаяпти. Улар шу йил ноябрь ойигача бошпанасиз қолган тошкентликлар учун юз минг квадрат метр уй-жой биносини ҳадя этишмоқчи. Ҳозир 290 га яқин уй-жой биносининг пойдевори тайёрлаб қўйилди. Қардош бинокорлар олимларни йил охиригача 150 минг квадрат метр уй-жойни тиклаб тошкентлик дўстлар учун топшириш шиори билан ишлаётганликларини айтишди. Учрашув сермазмун ва дўстона ўтди.

А. ШАЙХОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Сергели посёлкасида дўстлик рамзи — «Йўлдош» шаҳарчасини тиклашда қатнашаётган ленинградлик бинокорлар Шоаҳмадота Шомаҳмудовни шодиёна кутиб олишди. Суратда: Шоаҳмад-ота Шомахмудов Ленинград проспектини тиклаётган бинокорлар ҳузурида.

А. Тўраев фотоси.

ХАТЛАРДАН САТРЛАР

● Пойтахтдаги Янгиариқ маҳалласида икки қаватли болалар боқчаси қурилиб, фойдаланишга топширилди. Барча қулайликларга эга бўлган бу боқчада 150 га яқин кичкинтой тарбияланмоқда.

А. НАБИХУЖАЕВ,
Киров районн.

● Ўзбекистон трактор-йиғув заводида кўплаб техника тўгараклари ишлаб турипти. Мото тўгаракка янги аъзо бўлган 15 киши куни кеча гувоҳнома олди.

Завод ёшлари ташаббуси билан корхона территориясида комсомол боғи ташкил этилмоқда.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

● ЯНГИЙЎЛ. «Москва» колхозининг Киров участкасида артезиан қудуғи сувидан фойдалана бошланди. Куйбишев ва бошқа участкаларда ҳам артезиан қудуғлари ковланяпти.

А. ЖУРАБОЕВ.

● Қўйлиқ посёлкасида янги пойафзал магазини очилиб, харидорларга хизмат қилабошлади.

А. ТУЛАГАНОВ.

● БЎКА Районидаги Охунбобоев номли колхоз клуби олди гулзорга айлантирилиб, Ўзбекистон оқсоқоли Йўлдош Охунбобоев ҳайкали ўрнатилди.

С. ШАРОФХОНОВ.

МАМЛАКАТЛАР ВА ҚИТЪАЛАРДА

МАЪЛУМОТЛАР МАҚОЛАЛАР ВОҚЕАЛАР

ЧЕХОСЛОВАКИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XIII СЪЕЗДИ ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

ПРАГА, 4 июнь. (ТАСС). Чехословакия Коммунистик партиясининг XIII съезди бугун ўз ишини тамомлади. Съезднинг охирги мажлисида делегатлар Чехословакия Коммунистик партияси XIII съездининг қарорини якдиллик билан қабул қилдилар. Бу қарор партиянинг бош йўлини ва яқин давр ичидаги янги вазифаларини маъқуллайди. Чехословакия Коммунистик партиясининг қишлоқ хўжалигидаги сиёсати, миллий комитетларнинг фаолияти, партиянинг маданият соҳасидаги сиёсати, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати проблемалари ҳақидаги резолюциялар тасдиқланди.

Съезд АҚШнинг Вьетнамдаги агрессияси муносабати билан баёнот қабул қилди.

Партия марказий органларига сайлов натижалари тўғрисида ва Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми ва бу пленумда Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Президиуми ҳамда секретариати сайланганлиги тўғрисида съезд қатнашчиларига ахборот берилди. Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари қилиб яна А. Новотний сайланди. А. Новотний съезд делегатлари ва меҳмонларга қарата якунловчи нутқ сўзлади.

ВДР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

ХАНОЙ. Вьетнам Демократик Республикаси ташқи ишлар министрлигининг вакили эълон қилган баёнотда бундай дейилади: «шу йил сентябрда ўтказилмоқчи бўлган сохта сайловларни кузатмоқ учун Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ўз вакилларини Жанубий Вьетнамга юбориш тўғрисидаги ҳамма қарорлари, шунингдек Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Вьетнам проблемасига таллуқли бошқа ҳамма қарорлари ҳеч қандай кучга эга эмас».

Баёнотда яна бундай дейилади: «Қўшма Штатлар ҳукумати Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг тўрт моддадан иборат баён қилиб берган позициясини тан олиши керак».

1082 САМОЛЁТ УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ, (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикаси ҳаво ҳужумига қарши мудофаа қўшинларининг жангчилари 2 июнда Куанг-Бинь, Нгеан ва Тханхоа вилоятлари осмонида Американинг уч самолётини уриб туширдилар. Аниқланган маълумотларга кўра, 1 июнда АҚШ ҳарбий ҳаво кучларининг бир эмас, балки тўрт самолёти уриб туширилган.

Шундай қилиб, 2 июнгача Шимолий Вьетнам осмонида уриб туширилган америка самолётларининг умумий сони 1082 тага етди.

ИНДОНЕЗИЯ СИНГАПУРНИ ТАНИДИ

ЛОНДОН. (ТАСС). Рейтер агентлиги Сингапурдан хабар беради: Индонезиянинг эълон қилинган нотасида у Сингапурни расман таниди ва Сингапур билан дипломатик муносабатларни ўрнатиш истагини билдирди.

КОНГОДАГИ АҲВОЛ

ПАРИЖ. Франс Пресс агентлиги хабар беради: Мобуту ҳукуматига қарши ташкил қилинган фитна очилганлиги сабабли Конгонинг сиёсий арбобларидан 10 га яқин киши устидан яқин фурсатда суд ўтказилади. (ТАСС).

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДАГИ ВОҚЕАЛАРГА ДОИР

Америка империалистлари Вьетнам халқига қарши 11 йилдан бери уруш қилмоқдалар. Бу агрессияни ниқоблаш учун Пентагон маддоҳлари Жанубий Вьетнамдаги «Коммунистик агрессия» тўғрисидаги афсона билан америкаликлар миясини ғовлатишга зўр бериб уринмоқдалар. Давлат секретари Раскнинг бирор матбуот конференцияси, мудофаа министри Макнамаранинг бирон бир нутқи йўқки, ана шу уйдирма такрорланмасин.

Вьетнам халқини тиз чўктиришга уриниб, америка империалистлари ўз қуролли кучларини тобора оширмоқдалар. Ҳали яқиндагина, 1964 йилнинг охирида Жанубий Вьетнамда 23 минг америка ҳарбий хизматчи бор эди. Ўшанда улар Жанубий Вьетнам армияси қисмлари, қўшилмалари ва штабларида маслаҳатчилар сифатида иш кўриб, ўз қўғирчоқлари орқасида яширниб юришга ҳаракат қилардилар. Лекин тез орада Сайгон армияси юклатилаётган вазифаларни бажараолмаслигига Вашингтон ишонч ҳосил қилди. Бу армия мағлубият кетидан мағлубиятга учрайверди. Ватанпарварлар қўғирчоқ ҳукумат қўшинларига кучли зарбалар бергач, улар қишлоқ жойларни ташлаб чиқиб, айрим шаҳарларда ўтириб олиб, мудофаага ўтишга мажбур бўлдилар. Шундай қилиб, қўғирчоқ ҳукумат қўшинларининг аҳволи жуда оғир бўлиб қолди.

Ана шундай шароитда 1965 йил сентябрида АҚШ президенти Жонсон америка қўшинларининг Вьетнам халқига қарши жанговар ҳаракатларда бевосита қатнашиши тўғрисида буйруқ берди. Худди шу пайтда Жанубий Вьетнамдаги америка солдат ва офицерларининг сони 130 мингдан ошиб кетган эди. Бу рақам ўсишда давом этиб, 1965 йил охирида 170 мингдан ортди. Ҳозирда эса, у 270 мингни ташкил этади. 1400 та самолёт ва 1600 та вертолётдан иборат америка авиацияси ҳам ватанпарварлар ва партизанларга ёпирилмоқда. АҚШнинг Вьетнамдаги ҳарбий денгиз кучлари деб аталган ташкилотга бирлашган 175 та жанговар кема ҳам халққа қарши уруш қилмоқда. Булардан ташқари Жанубий Корея, Австралия ва Янги Зеландиянинг 30 минг қўшини, шунингдек Жанубий Вьетнам қўғирчоқ ҳукуматининг 60 мингдан иборат армияси ҳам АҚШ томониндадир.

Бу ўринда бир фактни айтиб ўтиш керак: «Нью-Иорк таймс» газетасининг иқрор бўлишича (24 апрель сони) 1965 йилда Америка қўл остидаги армиядан 113 минг киши қуроли билан қочиб кетди. Уларнинг кўпчилиги халқ кучлари тарафига ўтди.

Тўпланган кучларга таяниб, Америка қўмондонлиги Вьетнамда ёмғир бўлмайдиган етти ойдан фойдаланишга уринди. Ўтган йилнинг октябрида янги ҳужум бошланди. Лекин Вьетнам халқи сабот билан курашиб, бу ҳужумни барбод қилди. Шу йилнинг февралида Америка қўмондонлиги ўз қўшинларини яна ҳужумга ташлади.

Агрессорлар ўндан ортиқ йирик операция ўтказди. Улар озодлик армиясининг асосий кучларини, база ва омбор хоналарини йўқ қилиб ташлашга интилдилар. Қурғоқчилик давридан фойдаланиб қолишга уринган агрессорлар ҳатто заҳарли химикатлар ва заҳарловчи газларни оммавий равишда қўллаништача бориб етдилар. Аммо улар мақсадларининг биронтасига ҳам эришаолмади. Ҳозир Пентагоннинг стратегик планлари барбод бўлаётган, бир шароитда урушнинг янги даври бошланмоқда.

Озодлик армиясининг кучлари сўнгги ойларда янада ўсди. Миллий озодлик фронти Жанубий Вьетнамнинг 80 процент территориясини ўз назоратида тутиб турибди.

Вьетнамдаги уруш Америка халқига жуда қимматга тушмоқда. Империалистлар Вьетнамнинг бир ватанпарварини ҳалок қилишга 27 мингта ўқ, 500 минг доллар сарфламоқдалар. Ҳозир бу райондаги урушнинг ҳар бир куни агрессорларга 36 миллион долларга тушмоқда, йил охиригача эса бу рақам 58 миллионгача кўтарилади деб тахмин қилинмоқда.

Ҳозир Вьетнамда ёмғир даври бошланди, у октябргача давом этади. Ёмғир селга айлана боргани сари америка сиёсатдонлари ва генералларининг ҳам қовоқтумшуқлари осилиб кетаверади. Лекин монополистлар бундан мамнун бўлишади. Сўнгги фактларнинг гувоҳлик беришича, АҚШнинг Жанубий-Шарқий Осиёда агрессив урушни кенгайтириши бу йил ҳам монополиялар фойдасини «эскалация» қилиш билан қўшиб олиб борилмоқда. 516 та йирик компания даромадларини анализ қилиб кўрилганда, деб

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

таъкидлайди «Нью-Иорк таймс» газетаси, шу йилнинг биринчи кварталида уларнинг соф фойдаси ўтган йилнинг биринчи кварталидагига қараганда ўртача учдан бир даражага юқори бўлган. Ҳарбий заказларни бажараётган компанияларнинг даромади айниқса кескин ўсган. Бешта авиация компаниясининг фойдаси, «Боинг» корпорациясини ҳам қўшганда, 55 процентга ошган.

Аммо америка халқи Вьетнамда олиб борилаётган хиёнаткорона урушга қарши борган сари активлик билан қарши чиқмоқда. АҚШ Вьетнамда унинг ҳукумати илтимосига мувофиқ турибди, деган сўзларга америкаликларни қандай ишонтириб бўлади. Ахир бош министр Нигуэн Као Ки ҳукуматини Вьетнам халқи ёқтирмайдику. Жанубий Вьетнам халқи билан АҚШнинг Сайгондаги қўғирчоғи ўртасидаги жарлик борган сари чуқурлашмоқда. Жанубий Вьетнамда кўтарилган халқ қўзғолони қарийб икки ойдан бери туғён ураяпти. Шаҳар ва қишлоқларнинг аҳолиси, будда монахлари, ҳунармандлар, завод ишчилари, деҳқонлар, студентлар ва ҳатто полициячилар, қўғирчоқ армиянинг солдатлари ҳам америка босқинчилари ва уларнинг агентларига қарши чиқмоқдалар. Ҳозир Жанубий Вьетнамнинг 14 та катта ва кичик шаҳарида қўзғолон аланга олиб ётибди. Жанубий Вьетнамнинг аҳоли сони жиҳатидан иккинчи ўринда турувчи Дананг шаҳри ва мамлакатнинг қадимий пойтахти Гуэда қўзғолон кўлами айниқса кенг тус олган. Қўзғолон марказий шаҳар Сайгонда ҳам бошланиб кетди. Қўзғолончиларнинг ҳаммаси америка агрессиясига қарши, америка қўшинларини Жанубий Вьетнамдан дарҳол олиб чиқиб кетишни талаб этадиган ягона шиорлар билан чиқмоқдалар.

Ки режими омонат ва обрўсизланиб қолганлигини Вашингтондагилар яхши биладилар. Лекин шундай бўлса ҳам «чиқмаган жондан умид» дейилганидек, АҚШ агрессорлари ўз қўғирчоқларига ёпишиб олишни қўймаётирлар.

Қачонлардир Сайгонни «Шарқнинг маржони» дейишарди. Ҳозир у «ғамгин, юракни сиқувчи даҳшатли шаҳар» бўлиб қолган. Америка агрессорлари босиб олган ҳозирги Сайгонни Америка журнали «Лук» шундай сўзлар билан характерлайди. Шаҳарда америкаликларга нисбатан ғазаб-нафрат ҳукмрон, кўпчилик сайгонликлар партизанлар билан ҳамкорлик қилишмоқда. Журнал Америка ҳарбий полициясида хизмат қилувчилардан бирининг қуйидаги характерли гапларини келтиради: «Бу ерга келганимга икки йил бўлди. Мен биронта ҳам вьетнамликка ишонмайман. Яқинда биз бир кексани ушлаб олдик. Унинг қўйнидан гранаталар чиқди. Бир неча ўқувчиларнинг портфелларидан эса миналар топдик». Вьетнамликлар бизнинг тарафимизда эмаслигини америкаликлар кўриб турибдилар, дейди «Лук» журнали аламзадалик билан.

КПСС XXIII съезди бутун совет халқининг иродаси ва ҳис-туйғуларини ифодалаб, АҚШнинг қардош Вьетнам халқига қарши олиб бораётган ваҳшийларча агрессиясини ғазаб ва нафрат билан қоралади ҳамда бу агрессияни дарҳол тўхтатиш, босқинчилар қўшинини бу мамлакатдан олиб чиқиб кетишни қатъий талаб қилди. АҚШнинг Вьетнамдаги агрессияси муносабати билан қабул қилинган Баёнотда съезд қаҳрамон Вьетнам халқи билан, Вьетнам меҳнаткашлар партияси билан, жанубий Вьетнам миллий озодлик фронти билан қардошларча бирдамликни тантанали равишда эълон қилинди. Съезд барча коммунистик ва ишчи партияларга мурожаат қилиб, уларни Америка агрессиясига қарши курашга қаратилган ҳаракатлар бирлигини тағин ҳам кучайтиришга, Вьетнам халқига эффектив ёрдам бериш ва уни қўллаб-қувватлашга чақирди.

Вьетнам халқининг иши ҳақ иш, у енгилмайди.

ЕВг. БЛОК.

Қувайтликлар рус ва совет ёзувчилари китобларини катта қизиқиш билан ўқийдилар. Суратда: Ал-Қувайтдаги китоб магазинларидан бирининг совет адабиёти бўлимида.

Р. Мосеев фотоси, ТАСС фотохроникаси.

ВРАЧ МАСЛАҲАТИ

ДИЗЕНТЕРИЯДАН САҚЛАНИНГ

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати кишилар саломатлигини сақлаш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Совет медицина фанининг профилактика асосида планли иш олиб бориши натижасида терлама, ичбуруқ, қизамиқ, қизилча ва бошқа юқумли касалликлар камайди. Иккинчидан, бу касалликлар, жумладан ичбуруқ анча енгил ўтадиган ва тез тузаладиган бўлиб қолди.

Ичбуруқ (дизентерия) касаллиги инсонга қадимдан маълум. Бу касалликка хос нарса шуки, уни маълум микроблар — ичбуруқ таёқчалари қўзғатади. Бу микроблар организмда ичак деворларига жойлашиб олиб, у ерда кўпаяди ва нажас билан ташқарига чиқиб туради. Ташқи муҳитда ичбуруқ микробларининг қанчалик узоқ яшаши улар тарқалган шароитга боғлиқ. Паст температурада улар узоқ яшайдилар, юқори температурада эса тез ўладилар. Нам тупроқда уч ойгача, қўл терисида эса (агар қўл ювилмаса) 2-3 кунгача яшайди. Сут, творог ва сметанада бу микроблар фақатгина сақланиб қолмасдан, ҳатто кўпаядилар ҳам.

Киши организмига ичбуруқ микроблари фақат оғиз орқали зарарланган озиқ-овқатлар ёки сув билан киради. Албатта, организм тушган касаллик микробларига бефарқ қарамайди, уларга қарши ўзининг ҳимоя кучларини ишга солади.

Микроб йўлида биринчи тўсиқ ошқозон шираси ҳисобланади. Унинг таркибидаги кислота микробларни ўлдиради ва баъзан бунинг натижасида касаллик содир бўлмайди. Лекин, ёз вақтларида суюқликни кўп истеъмол қилинганда, ҳамда овқатни кўп миқдорда еганда ошқозон шираси суюлиб, унинг ҳимоя кучи камаяди ва микробларнинг бир қисми сақланиб қолади. Сақланиб қолган ичбуруқ микроблари ошқозондан ичакка ўтади ва бу ерда иккинчи тўсиқ ичак ширасига дуч келади. Унинг таъсирида микробларнинг айримлари ўлади, лекин турғунроқ бўлган ичбуруқ микроблари тирик сақланиб қолади.

Ичбуруқ микроблари ошқозон ва ичакдан ўтаётганда ўлишлари натижасида улардан заҳарли моддалар — токсинлар ажралиб чиқади. Токсинлар қонга сўрилиб, у билан бутун организмга тарқалади, шунда касаллик аломатлари пайдо бўлади. Касаллик бактериялари билан зарарланган овқатни истеъмол қилгандан бир неча соат ёки 2—5 кун ўтгач, касалликнинг бошланғич белгилари сезила бошлайди. Жумладан, беморларда дармонсизланиш, лоҳас бўлиш, эт уюшиш аломатлари пайдо бўлади. Ҳарорат кўтарилиб, 38—38,5 даражага етиши мумкин. Кўнгил айнайди ва баъзан эса, кусиш аломатлари ҳам бўлади. Қорин ғижимлаб оғрийди.

Касалликнинг эслатиб ўтилган аломатлари бошланиши биланоқ, дарҳол врачга мурожаат қилиш ва фақат шифохонада даволаниш керак. Баъзи кишилар бундай ҳолларда врачга мурожаат қилмасдан, уйда ўзларича даволанадилар. Бу усул фойда ўрнига фақат зарар келтиради. Бунинг энг хавфли томони шундаки, касаллик сурункали ичбуруққа айланади.

Ичбуруқ касаллиги йилнинг кўклам ва ёз ойларида кўпроқ учрайди. Бунинг асосий сабаби шуки, шу фаслларда кундуз кунлари ҳарорат иссиқ келади. Юқорида айтганимиздек, кишилар кўп миқдорда суюқлик истеъмол қиладилар ва оқибатда ошқозон шираси суюлиб, унинг ҳимоя кучлари камаяди. Иккинчидан, ёз ойларида бодринг, кўк пиёз, қулупнай ва помидор каби мевалар кўп истеъмол қилинади. Сабзавот ва ҳўл мевалар уларни етиштириш жараёнида ифлосланган бўлиши ёки ҳосилни йиғиштириб олиш даврида бемор ва бактерия ташувчилар иштирок этиши мумкин.

Касалликнинг тарқалишига кўпинча пашшалар сабабчи бўлади. Кўклам ва ёз ойлари пашшаларнинг кўпайиши учун қулай шароит ҳисобланади. Булардан пашшаларнинг панжалари ва қанотлари орқали миллионлаб микроб тоза овқатга ўтади ва касаллик келтириб чиқаради.

Медицина фани ичбуруқ касаллигининг олдини олишда қатор чораларни ишлаб чиққан. Бу чораларни амалга ошириш медицина ходимларинингина вазифаси бўлиб қолмай, коммунал ва бошқа хўжалик ташкилотларининг, қолаверса бутун жамоатчиликнинг вазифасидир. Ҳар бир киши шахсий гигиенага риоя қилиши, овқат олдидан ва хожатдан сўнг қўлни тозалаб ювиши, ҳўл меваларни қайнатилган сув билан ювгандан сўнг истеъмол қилиши зарур. Шунингдек, озиқ-овқат моллари, сабзавот ва ҳўл мевалар билан савдо қилиш даврида ҳам шахсий гигиенага риоя қилиш ва санитария назоратида бўлиш шарт. Шу мақсадда уй ва хоналарда мухомор, ёпишқоқ қоғоз, ДДТ, ДУСТ ва хлорофосдан кенг фойдаланиш, истеъмол қилинадиган озуқаларни усти берк ҳолда сақлаш, қолдиқ овқатларни эса сақламаслик керак. Ахлатни махсус усти беркитиладиган яшикларда сақлаш, унга хлорли оҳак сепиш ва ўз вақтида куйдириб юбориш лозим. Хожатхоналарни озода тутиш, вақти-вақти билан хлорли оҳак сепиб туриш зарур.

Бу тадбирларни амалга оширишда жамоатчилик шифокорларга кўмаклашса ичбуруқ касаллиги бўлмаслиги мумкин.

Ш. ШОВАҲОБОВ,
аспирант.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

СССР — ФРАНЦИЯ

Совет Иттифоқи терма командаси жаҳон футбол чемпионати олдидан сўнгги контроль учрашувларни ўтказмоқда. Шундай учрашувлардан бири якшанба куни Москвада Франция терма командаси билан бўлди. Мусобақа меҳмонларнинг актив ҳужуми билан бошланди ва улар кетма-кет иккита тўп киритишга муваффақ бўлдилар. Танаффусгача совет футболчилари Франция командаси дарвозасини бир марта аниқ нишонга олдилар. (Метревели). Иккинчи бўлимда совет футболчилари составида бирмунча ўзгарди. Дарвозабон Банников ўрнига Кавазашвили, Афонин, Малафеев ўрнига Серебряников, Маркаров тушдилар. Совет командаси ташаббусни қўлга олиб иккита жавоб тўпи киритди. Меҳмонлар эса бир марта муваффақият қозондилар. Ҳисоб 3:3 бўлиб тугади.

ИККИ ПЕШҚАДАМ

«Свердловчи» колхоз командаси кейинги турда мусобақа пешқадами — «Помир» (Ленинобод) билан учрашди. Колхоз футболчилари пешқадамга бўш келмадилар. Учрашув 0:0 ҳисобида дуранг бўлиб тугади. Олмалиқ «Металлург» командаси ишқибозларини хурсанд қилди. Бу команда «Пахтаорол» дарвозасига учта жавобсиз тўп киритиб, катта ғалабага эришди. Андижон ва Самарқанд спартакчиларининг ўзаро баҳси 2:2 ҳисобида дуранг бўлиб тугади. Целиноград динамочилари пешқадамга етиб олдилар. Улар Темир-тов шаҳрида маҳаллий «Металлург» футболчиларини 1:0 ҳисобида енгдилар.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

7 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — Телевизион янгиликлар, 18.20 — Уни қаердадир кўргандим (болалар учун). 18.30 — Қурама тоғи этагидаги жасорат (саноат ходимлари учун), 19.00 — Ойдин саҳифа (бадиий фильм).

20.35 — Эртаги кун программаси.

Ўзбек тилида: 20.40 — Телевизион янгиликлар, 20.55 — Шарқ юлдузи журнали саҳифаларида, 21.40 — Ўзбекистон беш йиллигида, 22.10 — Ўзбек балети усталари. Р. Тангуриев.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 19.10 — Гўзал нақшлар (мактаб ўқувчилари учун), 19.35 — Тошкент янгиликлари, 19.45 — Она ер овози (ҳужжатли фильм).

Рус тилида: 20.35 — Алхамикна сабоқ (илмий-оммабоп фильм), 20.55 — Тошкент янгиликлари, 21.05 — Агитпунктимизда, 21.30 Кола Брюньон (телеспектакль).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 7 VI да Дон-Жуан, 8/VI да Фауст.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Чангалзор қизи — «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

«Тобаго» йўлини ўзгартади — НАВОИЙ номли, «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

13 кун — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10, 11-40, кеч 8-20 минут ва 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8-45 минут ва 10 яримда)

Севги ва кўз ёши (кеч соат 8-45 минутда), Ўтмиш саҳифалар (кеч 10 яримда) — «ВАТАН».

Чангалзор қизи — «ФЕСТИВАЛЬ».

Ошпаз хотин — КАФАНОВ номли.

Солдат отаси — «УДАРНИК».

Мутлоқ махфий — НАВОИЙ номли.

Мард майдонда — ПУШКИН номли.

Шу йил 1 июлдан ўзбек тилида

„Тошкент оқшоми"

ва рус тилида

„Вечерний Ташкент"

ГАЗЕТАЛАРИ ЧИҚА БОШЛАЙДИ

Бу газеталар «Правда» газетасининг форматида, ҳафтада олти марта чиқади.

Обуна баҳоси: ярим йилга — 3 сўм, 1 ойга — 50 тийин.

Обуна «Союзпечать» бўлимларида алоқа бўлимлари ва узелларида, шунингдек иш ва ўқиш жойидаги жамоатчи обуна тарқатувчилар томонидан қабул қилинади.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг Бирлашган нашриёти, «Союзпечать» матбуот тарқатиш бошқармаси.

МЕТАЛЛ-ФУРНИТУРА ЗАВОДИГА

ОТК контролёрлари, слесарлар, штамповкачилар, полировкачилар, мебель пружинасини тайёрловчи слесарлар, фрезерчилар, русча секретарь-машинистка, инженер-электрик ёки техник (электр цехи бошлиғи вазифасига), ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Леваневский кўчаси, 2-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин (3, 9, 10, 11-троллейбуснинг «Леваневский» остановкаси).

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» ТИКЛАШ ИШЛАРИ БОШҚАРМАСИНИНГ 8-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИГА

трест аппаратида ва қурилиш бошқармаларида ишлаш учун: қурувчи-инженерлар ва техниклар, бухгалтерлар, экономистлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Парфюмер кўчаси, 16-а уй, телефон 5-06-84, 5-29-07, 5-02-04.

«УЗБЕКГИДРОЭНЕРГОСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИ КОМБИНАТИГА

электрик-техниклар, мастерлар, юқори вольтчи-электриклар, электромонтёрлар, ускуна ремонт қилувчи слесарлар, электросваркачилар, бульдозерчилар, арматурачилар, дурадгорлар, бетончилар, ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Орджоникидзе районида комбинатнинг кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин (2-автобуснинг охирги «ТашГРЭС» остановкаси).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 06469.
ИНДЕКС 64969.
Г. 1131.